

Framtid för förbundet

Organisationsutredningens rapport
Astma- och Allergiförbundet
September 2012

Innehåll

	sidan
Bakgrund – samhällets regionalisering	3
Sammanfattning av förslag	4
Metod	5
Sammanfattningar av rapporter	
Governos rapport	6
Dagens organisation och aktiva	7
En ny generations förväntningar	9
Informationsutredningen	10
Digitalstrategin/webbnärvaro	10
Erfarenheter från andra	
ASTA-sköterskorna	10
Röda Korset	11
Hyresgästföreningen	12
Sammanfattningar av interna diskussioner	
Regionala konferenser 2011	13
Ordförandekonferensen 2011	14
Regionala konferenser 2012	14
Ordförandekonferensen 2012	16
Föräldrar till allergiska barn	17
Överväganden – frågor att lösa	
Ändamålsparagrafen	18
Frihetsgrader i organisationen	18
Vilken typ av organisation ska vi ha?	19
Nätverk	19
Regioner	19
Vår roll i informationsflödet	20
Slutsatser och förslag	
Regioner och regionala centra	20
Typ av organisation	22
Stadgar	22
Informationsverksamhet	25
<i>Bilaga 1: En ny generations förväntningar</i>	27
<i>Bilaga 2: Interna diskussioner</i>	30
Förslag till ändringar i stadgarna	
Förbundet	37
Region/Länsförening	43
Förening/Lokalförening	48
Nätverk	53

Bakgrund – samhällets regionalisering

I maj 2010 beslutade kongressen att FS skulle genomföra en översyn av organisationen under kongressperioden 2010-13. Beslutet var ett svar på en motion som föreslog att förbundet skulle etablera bemannade regionala kanslier. En omständighet som drev fram motionen och den organisatoriska översynen var att det år 2010 fanns långt gångna tankar från riskdag/regering om att göra en ny indelning av landet. De tjugo länen/landstingen skulle bli betydligt färre regioner, kanske bara fem-sex stycken. Regionaliseringen skulle vara genomförd till 2014.

Tanken med regionaliseringen var att uppnå stora enheter som skulle bli mer samhällsekonomiskt bärkraftiga. Man räknade med att varje region skulle ha ett invånarantal på cirka två miljoner. För förbundet blev målsättningen att man på sikt skulle etablera bemannade regionala kanslier på fem-sex orter.

Samhällsomvandlingen har dock inte skett i den takt som man trodde initialt. I avvaktan på att samhällets regionalisering kommer till stånd har förbundet ändå påbörjat sin process. Resultatet kan bli ett inriktningsbeslut och/eller att man bygger upp kanslier som projekt.

Syftet med översynen har varit att beskriva hur förbundet på bästa sätt ska kunna verka i enlighet med sitt ändamål även i framtiden. Det innebär bland annat att se över vilka redskap och möjligheter som förbundet har och kan utveckla, såväl centralt som regionalt och lokalt. Översynen har inbegripit en analys av förbundets interna processer, arbetssätt, organisation, kultur och nu gällande stadgar.

Senast en liknande genomlysning skedde var för cirka tio år sedan, då i form av en Framtidsgrupp som lade fram en rapport till kongressen 2001.

Följande personer har ingått i utredningen:

Leif Henriksson	FS, övergripande ansvarig
Jan-Olof Jonson	FS
Robert Hejdenberg	FS
Per-Åke Wecksell	FS (t.o.m. 2011-12-07)
Emma Larsson	FS (fr.o.m. 2011-12-07)
Tomas Lundblad	Linköping
Stefan Molin	Södertälje
Pernilla Alm-Ramberg	Ängelholm
Lena Rosberg	Nacka
Marie Göthe	Skövde
Ulf Brändström	Förbundskansliet
Bertil Orrby	Förbundskansliet

Sammanfattning av förslag

Här anges kortfattat utredningens förslag. Mer information och motiveringar finns i slutet av rapporten.

Organisationsutredningen Framtid för förbundet föreslår att:

- Förbundet bör göra insatser för att stödja utvecklingen av regionala centra, men ansvaret för att genomföra dem ligger på de regionala föreningarna.
- Det införs ett förbundsstöd för att underlätta uppbyggnaden av bemannade regionala kanslier. En rimlig summa för detta stöd bör ligga i storleksordningen 100 000-150 000 kr per region och år.
- Landet delas in i sju regioner som föreslås se ut så här:
 - o Södra Götaland: Skåne + Halland + Blekinge
 - o Östra Götaland: Jönköping+ Kronoberg + Kalmar + Östergötland
 - o Västra Götaland
 - o Östra Svealand: Stockholm + Sörmland + Uppsala + Gotland
 - o Västra Svealand: Värmland + Dalarna + Örebro + Västmanland
 - o Nedre Norrland: Jämtland + Västernorrland + Gävleborg
- Övre Norrland: Västerbotten + Norrbotten
FS behöver ta fram en genomförandeplan för hur framväxten av en region kan se ut. Här ingår också att ta fram vilka huvudpunkter som behöver finnas med i en plan. Bland dessa finns:
 - o Hur organisationen ska se ut i den nya regionen, samt hur man själva övergången ska ske.
 - o Verksamhetsplaner på såväl kort som längre sikt.
 - o En realistisk budget
 - o Vilka uppgifter ett bemannat kansli ska ha hand om, och hur arbetsledning av personalen ska lösas. Det finns också ett antal praktiska åtgärder som behöver klaras ut för att regionerna ska bli goda arbetsgivare.
- § 1 i Förbundets stadgar heter "Mål" men rymmer både mål och uppgifter. Paragrafen delas förslagsvis upp i två avsnitt: en del för ändamål som ser likadan ut i alla organisationsled och en del om respektive organisationsleds uppgifter.
- Ändamålet formuleras så här i stadgeförslaget: Astma- och Allergiförbundet arbetar för bättre levnadsvillkor för människor med allergiska sjukdomar.
- Förbundet har de övergripande, nationella uppgifterna. Förbundet förtydligar sina uppgifter genom att nämna centrala områden och tar för första gången upp vår speciella position när det gäller miljöfrågorna.
- Den regionala nivån har viktiga uppdrag när det gäller vården, eftersom samhället lagt tyngdpunkten i vården där, men även t.ex. tillgänglighet. Det är också en given uppgift att stötta och samordna föreningarnas arbete.
- Föreningsnivån behöver formuleras flexibelt för att rymma en verklighet där föreningar har allt från några tiotal medlemmar till långt över tusen.
- Nätverk är en ny organisationsnivå.
- Föreningarna kan se mer olika ut. Detaljregleringen tas bort.

- Namnbyte från länsförening till region.
 - Ordförandekonferensen namnändras till Föreningskonferens.
 - Namnbyte från lokalförening till förening.
 - Föreningen *kan* yttra sig över motioner – inte ska.
 - Hälften av förbundsstyrelsen räcker för att vara beslutsmässig
 - Formulering av uppdragen i regionens styrelse ändras.
 - Unga Allergiker är en fristående organisation. Den nya skrivningen slår fast vikten av att föreningarna samarbetar med UA – men reglerar inte hur.
 - Utformning av reglerna för föreningens och regionens årsmöte förenklas.
 - Styrelsen ska utse firmatecknare, men antalet anges inte.
 - Förbundet bör vägleda till saklig och korrekt information – inte ha som målsättning att vara förmedlare av den senaste informationen – samt att utveckla metoder för att stärka den rollen.
 - Förbundet bör stå för ett förebyggande arbete för ett friskare liv/friskvård och hjälp till självhjälp. Hos oss utbyter människor med egen erfarenhet av allergier erfarenheter med varandra på många olika sätt..
 - Förbundets egen information ska präglas av ett ständigt pågående förbättringsarbete där nyckelorden är öppenhet, tillgänglighet och lyssnande.
-

Metod

Arbetet med organisationsöversynen är ett treårigt projekt som omfattar följande steg:

- Ta fram fakta och starta diskussioner (2010/2011)
- Diskutera lösningar och formulera förslag (2012)
- Besluta om framtida uppdrag och organisation (2013)

Det första steget i översynen var att formulera frågeställningarna som utredningen skulle bearbeta. Detta första steg bistod konsultföretaget Governo med genom att ta fram rapporten *Astma- och Allergiförbundets organisation – utmaningar och vägledning inför fortsatt arbete* (november 2010). Rapporten kom till stånd som ett "pro bono-projekt", vilket innebär att Governo har gjort arbetet helt utan kostnad för förbundet.

Samtidigt analyserade förbundet hur dagens organisation och dess aktiva medlemmar ser ut. Förändringar avseende antal föreningar, antal medlemmar, ålder, kön med mera har sammanställts.

Som en följd av Governos studie kom nästa omfattande rapport våren 2011: en *medlemsundersökning* som syftade till att ta reda på vad förbundets yngre medlemmar tycker om verksamheten. Rapporten om den nya generationens förväntningar bygger på intervjuer och enkätsvar från över 400 medlemmar.

I förbundets *Informationsutredning* från 2011 klargörs hur informationsarbetet i organisationen fungerar. Målgrupper för information, kanaler och sambandet mellan informationsutskick och aktiviteter har analyserats.

Utredningsgruppen har också tittat på hur två andra förbund arbetat med organisationsutveckling: Röda Korset och Hyresgästföreningen. Man har dessutom sammanställt åsikter och tankar från föräldrar till allergiska barn samt från astma/KOL-sköterskor, de så kallade ASTA-sköterskorna.

Under 2011 och 2012 har omfattande rådslag ägt rum i form av sju regionala konferenser år 2011 och nio 2012. Härutöver har frågorna om förbundets framtid diskuterats under ordförandekonferenserna både 2011 och 2012.

Sammanfattningar av rapporter

Nedan ges mycket korta sammanfattningar av de olika underlag som tagits fram. Fylligare sammanfattningar finns att läsa som bilagor till rapporten.

De fullständiga dokumenten/rapporterna kan laddas ned från Nya Föreningssidorna, länken är <http://foreningsliv.wordpress.com/>

Governos rapport

Syftet med uppdraget har varit att tydliggöra de utmaningar Astma- och Allergiförbundet står inför i sitt förändringsarbete för att skapa en effektivare organisation.

Följande områden har stått i fokus:

Uppdraget och medlemmarna

Astma- och Allergiförbundet har fyra huvudsakliga uppdrag: påverka, upplysa och informera, vara ett stöd för läns- och lokalföreningarna samt stödja forskningen.

Governo konstaterar att uppdraget även fortsättningsvis ses som viktigt och relevant. Information och upplysning finns generellt en mycket stor efterfrågan på, från såväl medlemmar som det kringliggande samhället. Forskningsfrågorna förefaller i viss utsträckning utgöra ett separat spår inom förbundet. Det är generellt angeläget att tydliggöra medlemsnyttan.

Intern kommunikation, interna processer samt nätverk

Governo har varit intresserade av hur informations- och kunskapsöverföringen ser ut mellan och inom de tre organiserade nivåerna och vilket genomslag arbetet på olika nivåer har. Vidare har man diskuterat för- och nackdelar med bemannade kanslier. Slutligen har samverkan i virtuella och fysiska nätverk, samt för- och nackdelar med att använda sig av nätverk diskuterats.

Det finns begränsningar vad gäller de gemensamma processer som används för intern spridning av kunskap och information mellan de olika nivåerna i förbundet och potential att i högre grad utnyttja det arbete som bedrivs på olika nivåer. När det gäller bemannade kanslier finns både för- och nackdelar och det finns behov av fortsatt analys, inte minst av resursfrågan. Nätverk är betydelsefulla bl.a. för att de skapar möjlighet att engagera sig

utifrån intresse. Samtidigt finns en risk att det blir allt för stort fokus på enskilda frågor snarare än på förbundets samlade verksamhet.

Organisationskultur och generationsskifte

Liksom många ideella organisationer står Astma- och Allergiförbundet inför ett generationsskifte där äldre, mer "organisationsvana" personer ersätts av yngre under de kommande åren. Governo har ställt sig frågan hur väl rustad organisationen är för detta generationsskifte, samt hur Astma- och Allergiförbundets organisationskultur uppfattas och om den ses som ett hinder eller ett stöd i förändringsarbetet.

Generationsskiftet har kommit olika långt i olika delar av organisationen där i synnerhet på lokal nivå funnits en svårighet att attrahera yngre, aktiva medlemmar. Många unga är i större utsträckning sakfrågeinriktade och önskar inte sällan nya arbetsformer (ofta är man mindre intresserad av formalia).

Följande områden bedömdes behöva ytterligare granskning:

- Se över hur medlemskapet och den medlemsnytta man får paketeras och presenteras.
- Kartlägga och utveckla de interna arbets- och kommunikationsprocesserna.
- Belysa kostnader, olika finansieringslösningar och ytterligare kartlägga styrkor och svagheter med bemannade kanslier. Vidare bör man definiera vilken roll bemannade kanslier ska ha inom förbundet.
- Ytterligare belysa vilket förhållningssätt Astma- och Allergiförbundet ska ha när det gäller både fysiska och virtuella nätverk.
- Kartlägga den organisationskultur som idag råder i olika delar av organisationen och överväga insatser för att möjligen stärka en gemensam organisationskultur.
- Studera de yngre medlemmarnas önskemål och behov, vad de vill ha ut av förbundet och vilken struktur detta kräver.

Governo såg som prioriterade områden att dels kartlägga informations- och arbetsprocesser och utarbeta förslag till hur dessa kan utvecklas, dels att fördjupa kunskaperna om de yngre medlemmarnas behov och förhållningssätt.

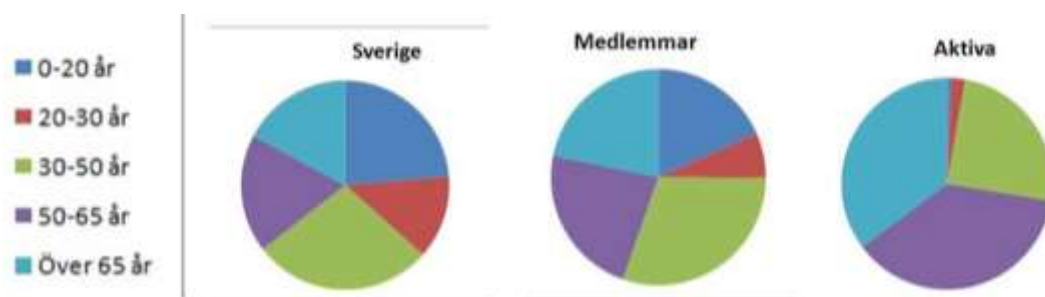
Källa: Karin Hovlin & Elin Köhlberg, Governo AB

Dagens organisation och aktiva

Antalet lokala föreningar var 147 stycken år 2002. 2010 hade de reducerats till 118. Medlemsantalet var 25 900 år 2005, men hade 2010 minskat till 21 700. Antalet huvudmedlemmar var 15 500 år 2005 och 14 500 år 2010.

När det gäller kommunikationen har utvecklingen varit tydlig – världen har förändrats och förbundet med den. År 1998 hade förbundet ett månadsbrev i pappersform som gavs ut sex gånger per år med en upplaga på 200. År 2010 har förbundet ett månadsbrev som e-brev som kommer elva gånger per år och skickas ut till 470 mottagare, en hemsida med många funktioner samt e-postlistor, Facebook, blogg, Nätförening, Twitter med mera.

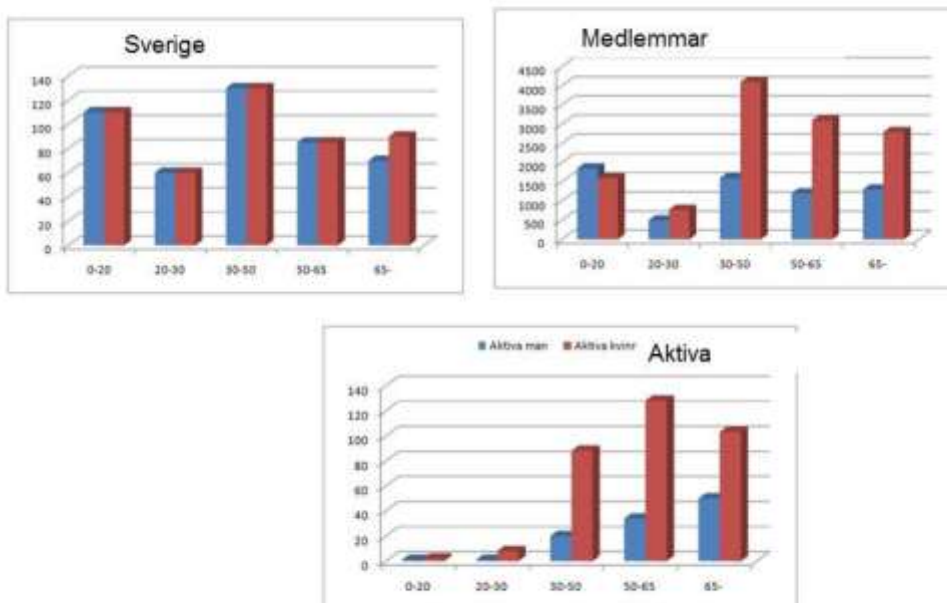
Åldersfördelningen ser i dagsläget ut så här:

Ålderfördelningen bland de aktiva är således att en tredjedel är under 50 år, en tredjedel 50-65 år och en tredjedel är över 65 år. Två tredjedelar är i yrkesverksam ålder, två tredjedelar är över 50 år. Ålderfördelningen bland medlemmarna ser i stort sett ut som bland Sveriges befolkning totalt, bortsett från i åldersgruppen 20-30 år där förbundet har för få medlemmar.

Könsfördelning

Blå= Man
Röd= Kvinna

Könsfördelningen är jämn bland barnen, medan kvinnorna dominerar kraftigt hos förbundets vuxna medlemmar (cirka 70 procent är kvinnor).

När det gäller förbundets föreningar är tendensen att antalet fortsätter att sjunka. En stor andel av de aktiva har varit aktiva länge och förnyelsen är för låg. Ett antal länsföreningar har ingen eller nästan ingen verksamhet.

Antalet medlemmar sjunker också, fast kraftfulla – och kostsamma – insatser verkar ha stabiliserat antalet. Färre föreningar, högre familjemedlemsavgift och ett välstädat medlemsregister har bidragit till detta.

En ökning av antalet allergisjuka har inte gett genomslag i form av fler medlemmar och försök med nya värvningsmetoder har inte gett något genombrott.

En ny generations förväntningar

Under vintern och våren 2011 genomfördes en undersökning bland förbundets medlemmar med fokus på åldersgruppen 19-40 år. Syftet var att ta reda på vad de yngre tycker om verksamheten för att kunna behålla dem i förbundet och för att kunna attrahera nya medlemmar framöver.

Nedan listas förbundets mest framträdande styrkor/svagheter och hot/möjligheter. Utförligare information finns i bilaga 1.

Styrkor

Många medlemmar är nöjda med sitt medlemskap. Förbundet och föreningarna har gott anseende och högt förtroende. Förbundet anses vara en *"Bra kunskapsförmedlare"*. En stor majoritet av de som svarat på enkäten tänker vara kvar som medlemmar. Många av lokalföreningarnas aktiviteter är populära. Förbundets tidning Allergia är uppskattad.

Svagheter/förbättringsområden

Förbundet är *för osynligt* och ibland *otydligt*. De unga medlemmarna verkar tycka att förbundet är *rätt duktigt och framgångsrikt, men att det ger ett trött intryck*. Samverkan med Unga Allergiker och riksförbundet är bättre nu, men kan fortfarande utvecklas. Många upplever att förbundet har *för starkt fokus på sjukdomar och problem och inte på lösningar*. I kommentarerna till enkäterna framkommer att många inte känner till att det finns lokalföreningar överhuvudtaget eller att informationen från dessa är dålig. I svaren framkommer att medlemmarna gärna vill ha ut något konkret av sitt medlemskap. Även om många är med för en *"god saks skull"*, så räcker inte det för alla.

Hot/utmaningar

Andra organisationer attraherar människor som skulle kunna passa i Astma- och Allergiförbundet. Man kan *genom ett enkelt knapptryck få mängder av information* om astma och allergi, men man kan *också dela erfarenheter med andra*, utbyta tips med mera, dvs. sådant som man förr gjorde på föreningsmötena. Många konkurrerar om ekonomiska bidrag.

Människor med allergi/astma *ser sig inte som "patienter" eller som "sjuka"*. Astma- och Allergiförbundet delar andra organisationers dilemma – att svenskarna blivit *mindre benägna att engagera sig i traditionella föreningar*. Människor är engagerade, men i andra former. Utvecklingen i samhällssektorn, som traditionellt har innehållit en hel del intressepolitik, har gått från politik till mer volontärarbete.

Möjligheter

Utöver den ständiga utvecklingen av produktrekommendationerna, den s.k. *Svalanmärkningen*, skulle förbundet kunna tänka nytt kring andra möjliga samarbeten. Hit hör exempelvis hotellkedjor, researrangörer, gymkedjor etc. – det vill säga aktörer som jobbar med sådant som unga människor tycker är kul; att resa, träna med mera.

I samma takt som antalet medlemmar i traditionella föreningar minskar, *ökar aktiviteten inom de sociala medierna*. Här har förbundet påbörjat ett viktigt arbete, som redan visar resultat.

Informationsutredningen

Under 2011 gjorde förbundet en genomgång av organisationens informationsflöde. Flödet delades upp efter målgrupper respektive mottagare. Förbundet nyttjar en mängd kanaler för utskick, som Månadsbrev, hemsida, e-postlistor, nyhetsbrev via e-post, Facebook, Twitter, blogg, Allergia, Matnyttig, Allergifakta, Allergipanel, mobilappar, årsavisering med mera. I stor utsträckning är det envägsinformation det handlar om – förbundet har svårt att få igång en kommunikation. Informationen leder inte alltid till aktivitet/ handling. Behovet av att sortera ut viktiga budskap och välja rätt kanaler lyftes fram.

Governos utredning pekade på att de aktiva tycker att informationsstrukturen är otydlig och att det är svårt att sortera i informationen, något som informationsutredningen bekräftade även om många mottagare är nöjda.

Digitalstrategi/webbnärvaro

Förbundet har under många år varit verksamt på nätet och de senaste åren har man satsat mycket på olika bloggar, Twitter och Facebook för att få ut mer av närvaron på webben. Konsultbyrån Acebrink gjorde i februari 2012 en analys av verksamheten och presenterade sedan en digitalstrategi för förbundet. Det nya i förslagen är främst att förbundet rekommenderas att utveckla flera olika webbplatser. Förbundet uppmanas att renodla varje webbplats så att den riktas till en viss målgrupp och fyller ett visst syfte.

Utöver detta föreslås att förbundet driver olika kampanjer eller frågor via särskilda twitter-konton och Facebooksidor. Konsultbyrån presenteras också några verktyg i arbetet, som You-tube, Vimeo och Instagram.

Erfarenheter från andra

Arbetet med organisationsutredningen har även omfattat att lyssna på externa aktörer med synpunkter och erfarenheter som förbundet kan ha nytta av. I detta arbete har förbundet inhämtat underlag från astma/KOL-sköterskorna (ASTA) samt från Röda Korset och Hyresgästföreningen. De senare har redan genomfört stora omorganisationer, som Astma- och Allergiförbundet kan dra lärdom av.

ASTA-sköterskorna

Förbundet deltog våren 2012 som utställare på astma/KOL-sköterskornas årsstämma, de så kallade ASTA-dagarna. Deltagandet syftade till att få in utomstående syn på förbundets verksamhet. En enkät med tre frågor hade tagits fram:

En fråga om sköterskornas förtroende för förbundet – fem svarsalternativ

En om hur ofta de rekommenderar patienter att bli medlemmar – fem svarsalternativ

En om förslag på ändringar som skulle göra att de oftare rekommenderade patienter att bli medlemmar – i fritext.

Cirka 350-400 deltog på konferensen. Förbundet fick in 61 svar. Många svarade inte på tredje frågan. Snittet på de två första frågorna var väldigt högt. Man kan tänka sig att det

goda utfallet dels påverkades av att det kan vara de som uppskattar oss som i första hand svarar, dels att man har en tendens att vilja svara ”rätt” och/eller ”snällt”. Snittbetyget blev 3,52 på en skala från 1 till 5 där 5 var bäst.

Röda Korset

Svenska Röda Korset, med sina nästan 200.000 medlemmar och över 1100 kretsar (lokalföreningar), är en av de stora folkrörelserna i Sverige. Organisationen har under senare år genomgått en hel del drastiska förändringar som bl.a. inneburit en förändrad lokal verksamhetsinriktning och en förändrad organisationsmodell.

Under senare år har förutsättningarna för katastrofhjälp och att samla in pengar och kläder förändrats drastiskt. Insamlingen av pengar, kläder m.m. var den typ av verksamhet som många ideella inom RK bedrev. Att upphöra med det och starta en ny typ av verksamhet var svårt och krävde resurser och aktiva insatser från förbundets ledning för att inte helt tappa en stor del av de ideella krafterna.

Det viktiga för förbundet var att kunna erbjuda tillfredställande alternativ till den sociala gemenskapen som den tidigare verksamheten inneburit och att inte tvinga över de lokala kretsarna till en verksamhet de kände sig osäkra eller rentav fientliga inför. Ett sådant alternativ som vuxit allt mer är Röda Korsets Kupan-verksamhet, second hand-affärer som handlar med kläder, möbler, böcker o.d. (liknande Myrornas, Emmaus och Stockholms Stadsmissions butiker) och där överskottet går till välgörande ändamål. En variant av klädinsamling men där även butikslokalen fungerar som en träffpunkt för sociala aktiviteter såsom café, bibliotek, träffar, informationsmöten m.m. Man har helt enkelt bytt ut föreningskontoret mot butikslokalen.

Organisation

Den viktigaste enheten inom RK är den lokala kretsen (1132 st år 2010). Kretsarna verkar inom ett visst geografiskt område med antingen en bred eller en särskild inriktning av verksamheten. Varje krets är en egen juridisk enhet. Ett samverkansråd samordnar kretsarnas arbete på kommunal nivå och utser riksstämмоombud till RK:s riksstämma. När det gäller kretsarna har RK valt att aktivt stödja de kretsar som velat gå över till Kupan-verksamhet alternativt till mer ämnesspecifika verksamheter. Två vanliga reaktioner eller perspektiv på förändring finns i organisationen; de som ser förändringen där något gammalt men kärt måste avslutas (känsla av förlust, osäkerhet eller rentav fientlighet) och de som ser förändringen som en möjlighet där något nytt kan påbörjas (känsla av kreativitet, nystart, inspiration och spänning). Utmaningen är att ta hänsyn till båda perspektiven, ge stöd till båda typer av grupper och dessutom göra det parallellt, till och med inom en och samma kommun.

Lärdomen för Astma- och Allergiförbundet

är att man kan organisera sig utifrån intressen istället för geografi – något som RK redan har gjort och som skulle kunna vara ett alternativ även för Astma- och Allergiförbundet.

Hyresgästföreningen

Också Hyresgästföreningen (HGF), med sina över halva miljonen medlemmar och över 1400 föreningar, är en av de stora folkrörelserna i Sverige och finns i nästan hela landet. Ett av de ställen där HGF inte har funnits representerade var i Husby-Järva, trots att en stor del av bostadsbeståndet där består av hyreslägenheter ägda av allmännyttiga bostadsbolag. Däremot fanns det flera separata nätverk som aktivt jobbade med boendefrågor i Järva. Det fanns en misstänksam inställning mellan de olika lokala nätverken och kanske än mer gentemot HGF (som sedan länge velat och försökt närma sig nätverken för att kunna etablera sig i området).

Nätverken hade stor kompetens om de lokala förutsättningarna och ett omfattande socialt och strategiskt kontaktnät. Däremot saknade de materiella tillgångar, t.ex. pengar, lokaler, trycksaksprodukter. HGF hade å sin sida stor kompetens inom hyres- och bostadsjuridik, organisering och hade ett omfattande kontaktnät på nationell nivå. Plus att de naturligtvis hade stora materiella tillgångar i form av pengar och trycksaker m.m.

Det som förändrade status quo var ett yttre hot i form av allmännyttiga bostadsbolag som ville lyxrenovera, höja hyror och i vissa fall t.o.m. riva hus. Den plötsliga förändringen skapade ilska och rädsla hos många hyresgäster, även om en del inte ens uppfattade hotet pga. otillräckliga språkkunskaper.

HGF siktade in sig på att etablera en närmare kontakt med nätverkens ledare (oavsett om det är en formellt vald ledare eller en informell ledare). Det personliga mötet var viktigt och många möten blev det, framför allt i början när tröskeln av ömsesidig misstänksamhet mellan alla parter skulle övervinnas. HGF tog på sig rollen som samordnare av möten, infoträffar för hyresgäster m.m.

Framgångsfaktorer enligt HGF

HGF erkände redan från början nätverkens suveräna status men gav dem samtidigt både förtroende och ansvar. Exempelvis så skaffade HGF fram lokaler åt de nätverk som behövde det. Ett exempel var nätverket Megafonen (en ungdomsorganisation som anordnar ungdomsaktiviteter och ger ut en lokal tidning) där nätverket fick en nyckel utan att behöva betala hyra, däremot fick de ansvar över vad de ville göra och vad som hände i lokalen. Detta utan någon påtvingad motprestation i form av medlemskap eller anslutning till HGF.

Genom att ge nätverken förtroende och ansvar vann HGF på det sättet deras förtroende och utvecklade ett gemensamt ansvar. Engagemang och strävan efter HGF:s mål kan finnas även om inte medlemskapet finns, det gäller att fånga engagemanget där det finns och utifrån de engagerades behov istället för att tvinga in det i färdiga ramar, mallar och organisationsstrukturer.

Resultatet är att HGF bara i Järva fått 1000 nya medlemmar (netto) efter att detta samarbete inleddes.

Lärdomen för Astma- och Allergiförbundet
är att nätverk och öppenhet kan vara en framkomlig
väg i arbetet med organisationsutvecklingen.

Sammanfattningar av interna diskussioner

Arbetet med organisationsöversynen har omfattat djupgående interna diskussioner. Dessa har bland annat pågått under de regionala konferenser och de ordförandekonferenser som ägde rum under 2011 och 2012.

En utförligare redovisning av diskussionerna finns i bilaga 2.

Regionala konferenser 2011

Syftet med de sju konferenserna under 2011 var främst att väcka debatt – inte att komma fram till färdiga lösningar på de utmaningar som förbundets ställs inför. Här redovisas några av de återkommande synpunkterna:

Vårt uppdrag

- Vårt uppdrag är fortsatt giltigt.
- FN-konventionen och att påverka samhället borde in mer i verksamheten.
- Bättre mediciner ställer större krav på oss att attrahera medlemmar.
- Vi måste synas mer offentligt som förbund.
- Mer samverkan/utbyte/kommunikation inom förbundet; som till exempel idébank, större samverkan mellan länen, större samverkan mellan anställda lokalt-regionalt-centralt.

Generationsskifte

- Mer samarbete med Unga Allergiker sågs som viktigt.
- Samarbete med andra organisationer är eftersträvansvärt.
- Vi måste förnya oss, våra arbetsformer och kanske även vad vi kallar saker och ting.
- En bra kontakt med den lokala sjukvården är viktigt, likaså med skolsköterskor och lokala HSO.
- Förbundet måste kunna erbjuda hjälp till självhjälp i större utsträckning.
- Vi bör stödja bildandet av lokala sakfrågenätverk.

Organisationskultur

- Förbundet har högt i tak och man vågar diskutera saker öppet.
- Det är svårt att skapa lokal verksamhet som attraherar medlemmar.
- Behoven av stöd ute i föreningarna är stora, men behoven kan se olika ut.
- Det behövs en bättre struktur på hemsidan, det är svårt att hitta rätt informationsmaterial.
- Det är svårt för medlemmar att förstå vår organisationsstruktur och medlemsavgiftens struktur.
- Förbundet måste bli ännu öppnare för nya arbetsformer.

Ordförandekonferensen 2011

Ordförandekonferensen hade följande grundläggande frågeställning som utgångspunkt: *Yngre medlemmar tycker enligt medlemsundersökningen att vi är Trovärdiga och Pålitliga men Inte entusiasmerande och Inte offensiva. Hur ser vi på det?* Denna grundfråga diskuterades under tre pass med olika frågeställningar som utgångspunkt:

1. Är vi för "sjukdomsorienterade" istället för inriktade på "Friskare Liv"?

Vi måste ha plats för båda perspektiven, de hänger ihop. Samarbete med vården viktigt. Roliga aktiviteter är det som drar folk till föreningen, men det är viktigt att kunna kombinera nytta med nöje. Vi bör vara lösningsfokuserade och inte enbart problemorienterade. Det kanske kräver att vi också definierar problemen på rätt sätt.

2. Man får mycket information från vården och från internet – vad har vi då Astma- och Allergiförbundet till? Har vi spelat ut vår roll som informatör?

Vi har verktygen och erfarenheterna för en fungerande vardag i sin helhet, inte bara kunskap om sjukdomen i sig som vården har. Idag finns det ett överflöd av information på nätet, förbundet bör stå för sållandet av denna information och stå för pålitlighet, vi kan vara ett viktigt komplement till all information som redan finns. Förbundet bör söka samarbeten med fler aktörer än bara vården, exempelvis apotek. Sammanfattningsvis kan man säga att vår roll handlar om stöd och gemenskap, information och påverkansarbete.

3. Är vi påverkansorienterade eller nyttoorienterade ("What's in it for me")?

Ibland kommer frågan om olika slags rabatter, tips på resmål och boende och dylikt upp. Är detta något vi borde satsa mer på? Hur paketerar vi våra värvningsbudskap utefter dessa behov och hur tydliggör vi våra förmåner? Risken är att vi vrider förbundet i en viss riktning om vi enbart satsar på medlemsvärvning med egennyttan i fokus. Det är viktigt med en noggrann analys av våra målgrupper innan vi tar beslut angående en viss inriktning.

Regionala konferenser 2012

På de sammanlagt nio konferenserna inleddes träffarna med en omvärldsanalys där deltagarna fick karaktärisera de tre senaste seklen när det gäller arbetsliv, information, föreningsliv samt astma/allergier. Som uppföljning fick man frågan vilka man såg som utmaningarna för framtidens föreningsliv och var vårt förbund befinner sig.

Därefter gjorde man en framtidsresa, där deltagarna först fick diskutera vad som skulle känneteckna förbundet om tjugo år, alltså 2032, om utvecklingen var riktigt bra.

Sedan fick man "ta på sig kepsen" och föreställa sig att man var framme i 2032 och besvara frågan vilka beslut/åtgärder som man varit så klok att man fattade/vidtog redan 2012/2013 och som gjorde att förbundet nu mår så bra.

Till slut togs två stora folkrörelser som exempel på förändringsarbete och för- och nackdelar med det de genomfört diskuterades.

I vilket århundrade befinner sig förbundet?

En kort sammanfattning kan vara att förbundet befinner sig i såväl 1900- som 2000-talet.

Dels skiljer det sig mellan föreningar, dels framfördes det att den centrala nivån lever i 2000-

talet medan många lokala föreningar lever på 1900-talsnivå. Åldersstrukturen påverkar mycket.

Utmaningar för föreningslivet?

Följande utmaningar lyftes fram:

- Satsning på nätverk, på samarbete med andra och öppenhet mot andra.
- Föryngring.
- Mer inriktning på punktinsatser.
- Följa med i samhällsutvecklingen och vara en viktig kraft där.

Vilka är kraven/förväntningarna på oss?

Även här fanns det många skilda förslag. Gemensamma drag:

- Den tekniska nivån är mycket skiftande – här behöver många lyftas för att nå "nutida" it-nivå.
- Mer stöd till den lokala nivån.
- Satsa på aktiviteter som skapar gemenskap.
- Följa med i samhällsutvecklingen och vara en viktig kraft där.

Framtidsresan: Steg 1, vision 2032:

Här gällde det att fundera över hur förbundet skulle kunna se ut tjugo år fram i tiden. Men i en framtidsanalys måste man förstås också ta hänsyn till att det omgivande samhället har förändrats. Inom till exempel vården och forskningen har framsteg naturligtvis gjorts: Nya mediciner har förändrat behovet av vård. Möjligheterna till egenvård har blivit mycket bättre. Förbundet är en proffsigare organisation där man dels satsar på att nå ut med it-media av alla de slag, dels påverkar samhället både centralt, regionalt och lokalt i kraft av sina kunskaper och sina aktiva som är mer utåtriktade i sitt arbete. Det finns bemannade regionala kanslier.

Framtidsresan: Steg 2, Hur nådde vi visionen:

Här fanns det flera inslag som återkom i flertalet av sammanfattningarna:

- Kraftigare utåtriktat arbete – vi ska synas mer utåt.
- Samarbete med andra.
- Bygga nätverk.
- Satsa på yngre.

Erfarenheterna från Röda Korset och Hyresgästföreningen

Vikten av försiktighet vid förändring betonades, att man har prövande förändringar så att äldre inte känner sig främmande eller "förskjutna". Förändringar ska vara ordentligt genomdiskuterade och "öppna" – det vill säga öppna upp för nya former av verksamhet utan att möjligheten att fortsätta som förut stängs. Det innebär att nya möjligheter *tillförs*, samtidigt som tidigare möjligheter finns kvar.

Mindre formaliteter togs upp som eftersträvansvärt.

Ordförandekonferensen 2012

Tre parallella seminarier genomfördes med var sin huvudfrågeställning:

1. Mindre prata – mera göra, men hur?

Under detta seminarium diskuterades bland annat färre regler för föreningar och att föreningar ska kunna bildas från intressen. Många påpekade att myndigheter, banker och bidragsgivare som kommuner ställer krav på en viss struktur – vilket man behöver ta hänsyn till när man bestämmer hur en organisation ska se ut. Det handlar om hur organisationen ska få bidrag och hur bankerna ska acceptera reglerna kring firmatecknare.

2. Meningen med föreningen: Gemenskap eller påverkansarbete?

Kommentarer kring denna frågeställning var bland annat följande:

- Det är intressant med samverkan med andra föreningar.
- Förbundet behöver förändra medlemssystemet så det blir mer användarvänligt.
- Hjälp med olika lagar, som exempelvis lagar om patientsäkerhet.
- Högkostnadsskyddet - människor har inte råd att hämta ut sin medicin.
- Hur når vi de lokala politikerna?
- Hur skapar vi ett bra organisationsklimat?
- Hur jobbar vi med sociala medier?
- Bättre marknadsföring av förbundet.
- Vi behöver göra flera aktiviteter för flera, alla är inte beredda längre att gå på möten.
- Använd Södergården som upplevelse- och trivselresort.
- Vi behöver visa oss ute hos allmänheten.

3. Den senaste informationen och nya sätt att verka

När man själv aktivt söker information om allergier på internet söker man oftast efter den allergi man själv har, alternativt barnet har, men som medlem och än mer som förtroendevald behöver man även information, kunskap och förståelse för andra allergier än de egna.

All information finns inte på nätet idag. Exempelvis behövs det fortfarande erfarenhetsutbyte om hur det är att leva med allergi eller ha med barn med svår allergi. I sådana situationer är kanske studiecirkel och föreläsningar bättre än forum på nätet. Bidragsreglerna styr organisationens (formella) uppbyggnad men frågan är om de även styr innehållet i verksamheten eller verksamheten i sig?

Påverkansarbete och sociala aktiviteter upplevs av många som lika viktiga. Det är viktigt att förbundet inte springer ifrån någon grupp av människor på grund av att de har otillräcklig datorvana, andra funktionshinder, är äldre etc. De flesta föreningar är duktiga på sociala aktiviteter och har lång erfarenhet av det men mer stöd behövs lokalt för att kunna bedriva ett bra påverkansarbete.

Föräldrar till allergiska barn

Föräldrar till allergiska barn är en stor och viktig grupp i Astma- och Allergiförbundet. För att kunna ta del av deras synpunkter hölls samtal/fokusgrupper med fyra föräldrar i Trollhättan i april 2012. Några av de frågor och svar som togs upp var följande:

Vad hade ni för bild av Astma- och Allergiförbundet innan ni blev medlemmar och hur har den bilden förändrats?

"Jag visste att det fanns men inte vad förbundet gjorde."

"Jag hade sett loggan på sjukhuset"

"Anonymt"

"Jag hade sett loggan på produkter jag köpte."

Vad har ni för förväntningar på förbundet?

"Hjälp i vardagen, få kunskap och information om rekommenderade produkter."

"Utbud om livsmedel eller information om var de finns att köpa, bättre kunskap hos dem som jobbar på restaurang."

"Att jag kan ringa och få hjälp med funderingar och frågor, bra att kunna hänvisa till att man pratat med en "expert" på förbundet."

"Bra med aktiviteter där barnen under trygga förhållanden kan vara med och känna sig normala, Södergården är en oas."

Förbundet har mycket information att tillgå på många olika sätt (hemsida, foldrar, böcker etc), skulle det vara intressant för er att få riktad information inom ett visst område? Eller mer generell info som i dagens månatliga Nyhetsbrev?

"Jag läser nyhetsbrev och ibland är det intressant och ibland inte."

"Bred information är att föredra, det är viktigt att få information om andra allergier för förståelsens skull."

"Det är viktigt att lära sig nytt hela tiden och inte bara snöa in på sin egen allergi eller barnens allergi."

"Matnyttig.se är bra."

Vad fick er att bli aktiva i lokalföreningen?

"Att jobba mot skolor och dylikt är svårt att göra ensam, det är lättare att påverka med en organisation bakom sig."

"De gamla bara gick - hotet om nedläggning fick tre att hoppa in trots brist på tidigare erfarenhet."

"Det finns möjligheter och föreningen bidrar till att vi kan hjälpa andra."

"En kris gjorde att jag ställde upp."

Vad skulle få fler föräldrar att bli aktiva i föreningen? Hur kan vi på riksnivå hjälpa till för att underlätta så mycket som möjligt för er på lokalplan?

"Det är svårt med tid och ork om man har ett sjukt barn, det finns en rädsla för att misslyckas och för att uppdraget ska vara svårt och ta mycket tid. Att kunna ha en roterande ordförandepost och luckra upp det formella i mötesformen skulle underlätta."

"Ha en informell anda, det formella myndighetsanspråket skrämmer bort många."

"Diskussionerna är viktigare – inte i vilken ordning de förs eller att de förs på ett formellt korrekt sätt."

”Man måste kunna förena nytta med nöje, vanliga föreningsmöten fungerar inte utan man behöver träffas på andra sätt, exempelvis i samband med andra aktiviteter. Även om en aktivitet inte fungerar just nu kanske det fungerar nästa termin eller år.”

Överväganden – frågor att lösa

Nedanstående frågor behöver behandlas och lösas för att Astma- och Allergiförbundet ska kunna utvecklas och moderniseras så att organisationen bättre möter medlemmarnas behov.

Ändamålsparagrafen

§1 – ändamålsparagrafen är grundbulten i stadgarna.

När åren går är det viktigt att se över hur ändamålet med förbundet uttrycks. Ger ändamålsparagrafen en bra beskrivning av den verksamhet som förbundet bedriver och borde bedriva? Blir den förstådd eller behöver språket förnyas för att följa med i tiden?

En diskussion som återkommit flera gånger det senaste årtiondet är miljöfrågan. Förbundet engagerar sig såväl i inomhusmiljöer som utomhusmiljöer eftersom dessa kraftigt påverkar människor med allergi. Medan miljörörelsen i allmänhet utgår från miljöns påverkan på naturen utgår vi ifrån hur miljön påverkar människan. I många situationer leder det oss till samma slutsatser som övrig miljörelse – men vår utgångspunkt är unik, vilket kanske borde framgå av ändamålsparagrafen. Tar vi in det här området bör det också framgå, översiktligt, vilka övriga områden som är centrala för oss, som hälso- och sjukvård, konsumentfrågor och funktionshinder.

Ändamålsparagrafen ser exakt likadan ut för alla organisationsled, men såväl förutsättningar som uppgifter ser annorlunda ut om man är verksam i en kommun eller i en region eller täcker hela landet. Om vi vill minska antalet regionala organisationer för att ge förbundets regionala struktur en bättre stabilitet och styrka kan det vara rimligt att samtidigt bättre definiera vad som är just den regionala nivåns uppgift. Detsamma gäller för föreningsnivån, där vi dessutom har uttryckt att man ska kunna bilda förening utifrån sitt eget engagemang, inte utifrån sin bostadsort. Det gör det än mer önskvärt att bättre definiera vad som är just uppgiften på föreningsnivå.

Ser vi på andra organisationer är det inte alls sällsynt att ändamålsparagraferna ser olika ut i de olika organisationsleden.

Frihetsgrader i organisationen

På kongressen 2004 fanns en motion från Uppsala som efterlyste en organisationsutredning. Beslutet på kongressen blev att frågan var för tidigt väckt. Först måste förbundet ha fler erfarenheter av andra former av föreningsarbete. För att skaffa sig sådana behövde vi öppna stadgarna för att pröva nya former. Därför beslutades att FS kunde ge föreningarna dispens från detaljer i stadgarna för lokalföreningar. Det vanligaste avsteget från stadgarna har varit att inte välja ordförande. Det är också få föreningar som väljer studieorganisatör.

Diskussionen under utredningsarbetet har varit att minska detaljregleringen rätt ordentligt, särskilt eftersom ledorden för våra stadgar är att de ska vara ”ett stöd – inte ett staket, en ryggrad – inte en korsett”. De ska ge just stadga åt organisationen, men göra det utan att snäva in och försvåra de aktivas engagemang.

Många nya medlemmar har inte föreningserfarenhet. Språket i stadgarna bör därför vara så enkelt och tydligt som möjligt. Det gäller t.ex. när stadgarna anger vilka punkter som ska finnas med på årsmötet. Omgivningen (kommuner, banker med flera) har blivit noggrannare med att kontrollera i stadgarna vad som gäller. Står det att det ska vara en ordförande måste föreningen ha en ordförande! Står det att det ska vara två firmatecknare måste det finnas två! Mindre detaljreglering gör föreningslivet lättare.

Vilken typ av organisation ska vi ha?

Det finns olika grundtyper av organisation, där medlemmens roll ser olika ut. Vilken modell man än väljer kan det leda till starka organisationer med många medlemmar, men valet påverkar vår organisation i grunden.

Man kan vara *aktivistorganisationen* där medlemmarna betalar avgift för att aktivisterna ska göra jobbet (t.ex. Greenpeace). Målet är inte att de många medlemmarna ska bli aktiva och styra organisationen. De ska ge sitt stöd moraliskt och organisatoriskt.

Man kan vara *volontärorganisationen* (t.ex. Stadsmissionen) där medlemmen bidrar med praktiskt arbete, inte åt sig själv men åt andra, men uppgiften är inte att förändra samhället. Man kan vara *"gemenskapsorganisationen"* (t.ex. idrottsrörelsen) där medlemmen är med för att uppleva saker tillsammans. Medlemmen förväntas vara aktiv för sin egen lika väl som för andras bästa, men det handlar inte om att påverka samhället/omgivningen i särskilt stor utsträckning.

Man kan vara *folkrörelseorganisationen* (t.ex. LO, politiska partier, miljörörelsen, handikapprörelsen) där medlemmen förväntas vara aktiv och påverka såväl organisationen som samhället.

Det här är givetvis en kort och förenklad beskrivning. De flesta organisationer är inte renodlade i sin form utan arbetar med flera frågor. Det finns ju ingen motsättning mellan att ordna gemenskapsaktiviteter (t.ex. läger) och att arbeta för att påverka samhället (t.ex. kräva bättre vård eller ett allergidagis).

Nätverk

De senaste 20-30 åren har denna nya lösligare form av samarbete mellan människor växt fram. Vi har numera verksamma nätverk i förbundet och verkar för att få fler.

Frågeställningen är vilken roll nätverken ska ha i organisationen, hur de ska "kugga in" i den traditionella strukturen av lokal – regional – central organisering.

Om vi bejakar framväxten av nätverk borde det kanske finans stadgar som ger dessa den "stadga" som vi vill ge de traditionella föreningarna. Samtidigt gäller det att inse/förutse de skillnader som finns mellan en förening och ett nätverk. Det går inte att bara överföra föreningsstadgar till nätverksstadgar.

Regioner

När beslutet om en organisationsutredning togs på kongressen 2010 fanns det långt gångna tankar från riskdag/regering om att göra en ny indelning av landet. De tjugo länen/landstingen skulle bli betydligt färre regioner, kanske bara fem-sex stycken. Det skulle vara genomfört till 2014.

Nu vet vi att inga nya regioner kommer att bildas i samband med riksdagsvalet 2014. Det gör

att de kommer att bli verklighet tidigast i samband med valet 2018. Samtidigt vill förbundet få till stånd bemannade regionala kanslier. Det var ett uppdrag från kongressen 2010. Men förbundet är inte så stort och har inte den ekonomi som krävs för att etablera ett tjugotal regionala kanslier. För att göra kanslierna möjliga behöver vi antingen slå ihop länsföreningar eller så behöver dessa hitta samverkansformer. För att underlätta för de regionala kanslierna att växa fram behövs också större resurser på central nivå, vilket kräver höjda medlemsavgifter.

Vår roll i informationsflödet

Vi lever i ett informationsamhälle. Internet har gjort information tillgänglig på ett sätt som vi inte ens var i närheten av för tio år sedan. Detta påverkar föreningarnas sätt att arbeta, och den påverkan kommer att fortsätta och förstärkas än mer. Tidigare var föreningsmötet en viktig källa till information. Nu får man informationen på annat håll. Vi kommer att fortsätta att träffas, men vi kommer att göra det av andra skäl och med ett annat innehåll på träffarna.

Detta påverkar också förbundet.

Förbundet kan inte självt förmedla all viktig information på området allergiska sjukdomar. Istället kan en viktig uppgift vara att "gallra" bland all nu så lättillgänglig information. Här kan vi hämta inspiration från förbundets arbete med produktrekommendationer. Vi producerar inte allergianpassade/allergivänliga produkter. Men vi kan förse bra sådana produkter med en kvalitetsstämpel.

Slutsatser och förslag

På flera tidigare kongresser har behovet av att utveckla förbundets organisation behandlats. En motion 2010 om regionala ombudsmän ledde till kongressbeslut om att förbundet skulle utreda stärkandet av regionala resurser. Samtidigt skulle man främja en bredare diskussion om organisationens utveckling.

Kongressrapporten och besluten på kongressen är på inget sätt en slutpunkt i diskussionen om hur vi utvecklar oss för att möta framtiden. Det är en hållplats på resan, ett avstamp för fortsatta diskussioner och fortsatt utveckling.

De förslag till ändringar som läggs fram i rapporten ska öppna för nya möjligheter – utan att de möjligheter som redan finns reduceras.

Regioner och regionala centra

Samhället går mot större regionala enheter. Tempot är osäkert, men allt talar för att utvecklingen fortsätter. Vi har goda erfarenheter i förbundet av denna regionalisering – Skåne och Västra Götaland har uppstått genom att två eller flera länsföreningar slagits samman. All förändring är mödosam, men de samlade erfarenheterna från de aktiva i dessa regioner är att sammanslagningen varit utvecklande för arbetet.

Under den kommande kongressperioden är det högst osäkert om samhället kommer att skapa nya regioner genom sammanslagningar, men det är oavsett det till nytta för förbundet

om vi klarar att genomföra sammanslagningar, eller organiserad samverkan, till större enheter. Förbundet bör göra insatser för att stödja sådana utvecklingar, men ansvaret för att genomföra dem ligger på de regionala föreningarna.

De regionala centra har som uppgift att utveckla påverkansarbetet i regionen – till nytta för alla med allergisjukdomar. Men de ska också vara ett kunskaps- och informationscentrum som stärker och utvecklar förbundets organisation i regionen. Uppgifterna är att stärka föreningarna och samarbetet mellan dem, ge stöd till dem som vill dra igång nya verksamheter och göra insatser på orter där förbundet har ”vita fläckar”.

Utredningen föreslår att det införs ett årligt förbundsstöd för att underlätta uppbyggnaden av bemannade regionala kanslier. En rimlig summa för detta stöd bör ligga i storleksordningen 100 000-150 000 kr per region, men storleken bedöms inför varje år mot förbundets totala intäkter och kostnaderna i övrigt. Naturligtvis är det angeläget att stödet till regionerna är uthålligt, för att regionerna ska kunna planera sin ekonomi. Dock gäller samma sak även för förbundet – även förbundsstyrelsen måste kunna planera sin ekonomi. För att säkra ett ekonomiskt utrymme för stödet kommer det med stor sannolikhet att behövas en förstärkning av intäkterna. Detta var också den syn som kongressen 2010 hade. Då följdes beslutet om organisationsutredning upp med en höjning av medlemsavgiften för att därmed skapa ett utrymme för de extra insatser som behövdes.

Förbundet föreslås också stötta regionföreningen för att den ska kunna stärka sin egen finansiering genom att bredda intäktskällorna. Detta kan ske till exempel genom insatser för att regionen ska erhålla projektbidrag. Här ingår också att förmedla goda erfarenheter från andra regioner.

Astma- och Allergiförbundets regionala organisation måste anpassas till våra resurser, såväl organisatoriskt som ekonomiskt. För att vara möjligt att genomföra måste antalet regioner därför vara begränsat. Fler än sju bör det inte vara.

Förslaget till regional indelning ser ut som följer:

- Södra Götaland: Skåne + Halland + Blekinge
- Östra Götaland: Jönköping+ Kronoberg + Kalmar + Östergötland
- Västra Götaland
- Östra Svealand: Stockholm + Sörmland + Uppsala + Gotland
- Västra Svealand: Värmland + Dalarna + Örebro + Västmanland
- Nedre Norrland: Jämtland + Västernorrland + Gävleborg
- Övre Norrland: Västerbotten + Norrbotten

Vi har redan erfarenheter av regionalisering – bildandet av Skåne och Västra Götaland – och det är enkelt att konstatera att det är processer som tar tid och kräver en hel del träffar för att komma fram till hur man ska arbeta tillsammans i den nybildade regionen.

Det är viktigt att förbundet bistår länsföreningarna i arbetet att bilda en gemensam region. Själva bildandet kan ske på flera sätt: antingen genom att dagens länsföreningar går samman och bildar en regionförening, eller genom att man bildar en samverkansförening, eller genom att de nuvarande länsföreningarna blir underorganisationer i en gemensam regionförening.

När det gäller att skapa underlag för bemannade kanslier brukar all verksamhet inriktas på att få ihop ekonomiska resurser så det räcker. Men som Governo påpekade i sin rapport räcker det inte med det. Det krävs också en organisatorisk stabilitet, en genomtänkt inriktning på arbetet i regionföreningen, och därmed för den anställde, och en långsiktig

planering. Givetvis behövs också en fungerande arbetsledning för att ha en anställd.

Genomförandeplan

FS behöver ta fram en genomförandeplan för hur en regionalisering kan genomföras och hur villkoren för regionstöden utformas.

Här skissas grovt en sådan plan, och viktiga huvudpunkter i de villkor som behöver vara uppfyllda för att regionen ska erhålla ett regionstöd.

Det första steget är undersöka intresset hos föreningarna i regionen för att bilda en region.

Givetvis kan initiativet komma direkt från regionen.

Det är nödvändigt att de diskussioner som börjar också får ta den tid som behövs. Att bara sikta på en snabb process och ett raskt beslut kommer med stor sannolikhet att vara till nackdel när regionen väl börjar sitt arbete.

I de diskussioner som då kommer till stånd behöver man komma fram till hur organisationen ska se ut i den nya regionen, samt hur man själva övergången ska se ut. Man behöver arbeta fram en realistisk budget och likaså ta fram verksamhetsplaner såväl för kort som längre sikt.

Redan nu bör man också komma fram till hur man vill vilka uppgifter som ett bemannat kansli ska ha hand om, och hur arbetsledning av personalen ska lösas. Det finns också ett antal praktiska åtgärder som behöver klaras ut. Här har förbundet en rad erfarenheter, och kontaktnät, som kan vara behjälpliga när det gäller att ta fram de strukturer som behövs för att regionerna ska kunna fungera som bra arbetsgivare. Det handlar om sådant som arbetsbeskrivning, delegationsordning, lönehantering, regler för ledigheter med mera. Förbundskansliet har en viktig uppgift i att ge support i såväl arbetsgivarfrågor som i andra personalfrågor. En support som ska kunna gå såväl till de som sitter i regionens styrelse som till den/de anställda.

När regionen bildats kan den söka om årligt regionstöd från förbundet. FS har då att ta ställning till om villkoren som skissats här ovan har uppfyllts. Givetvis sker detta i en fortlöpande dialog med regionen.

Förutsättningen för att regionen ska kunna erhålla regionstödet är att bildandet skett så att detta bidrag kunnat länkas in i förbundets budgetprocess. Det innebär troligen i praktiken att en region som bildas under första halvåret, eller senast under tredje kvartalet, erhåller bidrag från och med nästkommande år. För regioner som bildas i slutet av ett kalenderår kan det innebära ett års väntan på regionstödet.

Typ av organisation

Astma- och Allergiförbundet har hittills alltid beskrivit sig själv som en organisation av folkrörelsekaraktär. Vi är en demokratisk och öppen organisation där alla kan bli medlemmar som ansluter sig till förbundets ändamål.

Inget förslag på förändring.

Stadgar

Ledorden för stadgarna är sedan länge att de ska vara ”ett stöd, inte ett staket – en ryggrad, inte en korsett”.

Förbundets ändamål – gemensam genom hela organisationen

§ 1 i Förbundets stadgar heter "Mål" men rymmer både mål och uppgifter. Under arbetet med Framtid för förbundet har även ändamålet diskuterats ingående.

Eftersom paragrafen rymmer både mål och uppgifter har samma paragraf återkommit i alla organisationsled. Hela förbundet har rimligen samma långsiktiga mål med sitt arbete – men uppgifterna för att komma till målen skiljer sig.

Förslag att dela upp paragrafen i två delar: en del för målen – som ser likadan ut i alla organisationsled och en del om respektive organisationsleds uppgifter. Dessa uppgifter beskrivs övergripande så att de inte uppfattas som att organisationen inte "får" ägna sig åt annat än det som uttrycks i stadgarna.

Organisationens uppgifter – anpassade till respektive organisationsled

Förbundet har de övergripande, nationella uppgifterna. Förbundet förtydligar sina uppgifter genom att nämna centrala områden och tar för första gången upp vår speciella position när det gäller miljöfrågorna.

Den regionala nivån har viktiga uppdrag när det gäller vården, eftersom samhället lagt tyngdpunkten i vården där, men även t.ex. trafikfrågor (tillgänglighet bl.a.). Det är också en given uppgift att stötta och samordna föreningarnas arbete.

Föreningsnivån behöver formuleras flexibelt för att rymma en verklighet där föreningar har allt från några tiotal medlemmar till långt över tusen. Föreningar kan startas av medlemmar besjälade av en fråga, och kan också omfatta föreningar med många arbetsgrupper och aktiva.

Nätverk är en ny organisationsnivå. Här formuleras mycket kortfattat nätverkets uppgifter. När förbundet samlat fler erfarenheter av nätverk kan innehållet preciseras mera.

En ny organisationsnivå - Nätverk

Nätverk är en växande organisationsform. Den skiljer sig på många punkter från traditionell föreningsverksamhet. Bland annat ger den nya möjligheter för engagerade att arbeta med sina specialfrågor tillsammans med likasinnade. Den är också mycket lösligare till sin struktur

Ett av uppdragen för organisationsutredningen var att se hur man kunde "få ihop" nätverk med en traditionell föreningsstruktur.

Det nätverk som är mest utbyggt inom förbundet är Doftnätverket. Erfarenheterna därifrån har legat till grund för stadgeförslaget.

Målet med stadgeregleringen är att ge nätverken en roll i organisationen. Eftersom det är första gången de kommer med i stadgarna är dessa kortfattade. De kan växa i takt med att erfarenheterna av nätverk växer. Det som står är avsett att ge en grundläggande stadga åt företeelsen "nätverk" inom förbundet.

Föreningarna kan se mer olika ut

Kongressen 2004 gav möjlighet att ge dispens från detaljer i stadgarna. Erfarenheterna har varit goda av detta. Nu är det dags att sluta ge dispens och istället ta bort detaljreglering.

Eftersom stadgarna redan idag är öppna för att det kan finnas mer än en förening per kommun är det bra om man kan reglera samarbetet mellan föreningarna där så sker.

Bakom ligger också tanken att vi vill sänka trösklarna för engagemang. Om vi får kontakt med människor som vill engagera sig ska de kunna börja med att just arbeta med den fråga som engagerar. Den organisatoriska formen kommer senare – men för att den ska komma så snart som möjligt behöver det steget vara enkelt att ta. Vi kan alltså i framtiden bli fler

föreningar, kanske små, kanske kortlivade, men som gör insatser för vårt långsiktiga mål. Samhällsutvecklingen verkar gå åt det här hållet.

Namnbyte från länsförening till region

När arbetet under kommande kongressperiod inriktas på att minska antalet länsföreningar för att bygga upp starkare regioner är det lämpligt att också gå ifrån beteckningen **länsförening** och istället anta beteckningen region. Det är en ändrad beteckning i stadgarna. Det påverkar inte de namn som dagens länsföreningar har.

Ordförandekonferensen namnändras till Föreningskonferens

Under flera år har i andra än ordföranden deltagit på ordförandekonferensen, antingen för att ordföranden varit förhindrad att delta eller för att föreningen inte har någon vald ordförande. Namnändringen är därför en anpassning till hur det faktiskt ser ut idag. Ändringen motiveras också av att förslaget till nya stadgar helt tagit bort kravet att föreningen utser en ordförande.

Namnbyte från lokalförening till förening

Eftersom vi nu vill öppna tydligare för att man kan bilda föreningar på annan grund än orten blir beteckningen **lokal**förening ologisk. Istället övergår vi till: förening.

Föreningen kan yttra sig över motioner

Nuvarande stadgar säger att en motion ska åtföljas av ett yttrande från föreningen. Detta har vi inte följt de tre senaste kongresserna. Dags att justera stadgarna.

Hälften av förbundsstyrelsen räcker för att vara beslutsmässig

Vi är en handikapporganisation. Vi har treåriga mandatperioder. Det är onödigt att ha hårdare krav på närvaro än överallt annars i organisationsvärlden.

Ändring på uppdragen i regionens styrelse

Kassören är ett vanligare namn på uppdraget än kassaförvaltare och har dessutom mer en inriktning på ekonomi än att hålla i kontanter...

Långt ifrån alla av dagens regionala föreningar har en studieorganisatör. Att ta bort det ur stadgarna betyder inte att man måste sluta att välja sådana – men att man inte kräver ett sådant val.

Unga Allergiker är en fristående organisation

Dagens stadgar framhåller att Unga Allergiker är en fristående organisation – men det ordet återkommer inte på de andra nivåerna. För UA är det viktigt att vi respekterar att de är en fristående organisation.

Unga Allergiker på föreningsnivå

Det är sällsynt att UAs och förbundets lokala organisationer sammanfaller. Det är inte heller säkert att det bästa sättet att reglera samarbetet mellan förbundet och UA är en representation i styrelsen. Den nya skrivningen slår fast vikten av att föreningarna samarbetar med UA – men reglerar inte formerna.

Enklare utformning av reglerna för föreningens och regionens årsmöte

Förenklad svenska samt anpassning till att detaljregler tagits bort. Samtidigt förtydligande: tidigare stod det inte att man skulle besluta om balans- och resultaträkning och inte heller att det är årsmötet som beslutar om ersättningar till styrelsen. Många har svårt att förstå

vad som menas med att föreningen ska fatta beslut om medlemsavgiften – därför behövs en tydligare skrivning.

Utse firmatecknare...

Dagens stadgar säger att styrelsen ska utse minst två personer att teckna föreningens firma. Alltså att två personer kan skriva under dokument och som då gäller för föreningen. Banker och andra har en ökande tendens att tolka detta som att bägge två måste skriva under, medan stadgeskrivningen egentligen är till för att se till så att det alltid finns en tillgänglig person som kan skriva under.

Därför omskrivning till att styrelsen ska utse firmatecknare. Utan att ange antalet. Det kan alltså fungera med en enda (i en liten förening kanske det räcker) till att ha halvdussinet eller fler om man så vill.

Informationsverksamhet

Förbundets roll i informationssamhället

När det gäller förbundets roll i dagens och framtidens informationssamhälle kan vår uppgift inte vara att presentera all aktuell information om allergierna. Det händer för mycket för snabbt.

Rollen bör istället uttryckas som att vara den som vägleder till saklig och korrekt information. Här kan vi hämta inspiration från det framgångsrika arbetet med rekommenderade produkter såväl som det arbete med att certifiera restauranger (Tryggare Mat) som inletts de senaste åren.

Förbundet bör stå för ett förebyggande arbete för ett friskare liv/friskvård och hjälp till självhjälp. Hos oss utbyter människor med egen erfarenhet av allergier erfarenheter med varandra – på många olika sätt. Genom att möta varandra på lokala träffar, på kurser, läger med mera. Genom e-postlistor och nätverk. Genom sociala media och bloggar.

Kongressen bör ge FS i uppdrag att utveckla förbundets informationsverksamhet i den här inriktningen.

Förbundets egen information

Få företeelser utvecklas så snabbt som sättet att sprida information.

När Governo inledde arbetet påpekade de vikten av att se över informationsspridning och återkoppling. Sedan dess har diskussionen breddats till att också ta upp hur förbundets roll ser ut i dagens värld som svämmar över av lättillgänglig information.

Men Governo tog alltså upp att förbundet behövde klarlägga och utveckla de interna kommunikationsprocesserna för att få ut full nytta av det omfattande arbete som läggs ner centralt – och för att få till mer av tvåvägskommunikation. Det arbetet pågår för fullt: Hemsidan håller på att förnyas helt och hållet. Förbundet har utarbetat en strategi för såväl hemsidor som för sociala medier. Årsskriften Allergifakta utvecklas vidare. Den föreningsinterna informationen har förnyats. Ett elektroniskt nyhetsbrev skickas ut till medlemmarna en gång per månad. Arbetet pågår med att ge medlemmarna möjlighet att ange vilken information de är mest intresserade av.

Den rapport du just läst är ett exempel på utvecklingen. Diskussionen har förts såväl genom fysiska möten (regionala konferenser och ordförandekonferenser) som med hjälp av digital teknik (webbenkäter, mejlutskick, material på webben).

Här handlar det om ett ständigt pågående förbättringsarbete där nyckelorden är öppenhet, tillgänglighet och lyssnande.

Ansträngningarna att utveckla tvåvägskommunikationen fortsätter. Under hösten/vintern kommer därför ett VotelIT-möte att starta, kallat "Förkongress". VotelIT är ett webbaserat verktyg för möten på nätet. Det har funnits i mindre än ett år och förbundet finns med i dess användarförening. Genom att nyttja VotelIT vinner vi två fördelar: det förs en öppen diskussion om våra framtidssatsningar där alla kommer till tals och vi får praktiska erfarenheter av hur man kan genomföra möten på nätet.

Bilaga 1

En ny generations förväntningar

Som ett led i framtidsprojektet genomfördes under vintern och våren 2011 en undersökning bland förbundets medlemmar med fokus på åldersgruppen 19-40 år. Syftet var ta reda på vad de yngre tycker om verksamheten för att kunna behålla dem i förbundet och för att kunna attrahera nya medlemmar framöver.

Inför arbetet identifierades följande nyckelfrågor:

- Vad har nuvarande medlemmar för bild av förbundet och föreningarnas verksamhet? Vad är positivt? Vad är negativt?
- Vad hade nuvarande medlemmar för förväntningar på sitt medlemskap när de blev medlemmar? Och hur väl anser de att förbundet/föreningarna har uppfyllt dessa förväntningar?
- Hur kan man förändra verksamheten så att den bättre möter medlemmarnas förväntningar och krav?

Undersökningsresultatet bygger på flera källor:

1. **Personliga djupintervjuer** med
 - nuvarande medlemmar, tre personer
 - före detta medlemmar, tre personer
 - potentiella medlemmar (personer som har astma, allergi eller annan överkänslighet, men som valt bort medlemskap), fem personer
 - representanter för Unga Allergiker, fyra personer
2. **En enkät som skickats via e-post** till cirka 1300 medlemmar i åldrarna 19-40 år och som även har publicerats på förbundets **hemsida**.

Totalt omfattar analysen cirka 400 enkätsvar och 15 personliga intervjuer.

När undersökningsmaterialets vävts samman och analyserats framträder verksamheter och aktiviteter som förbundet och föreningarna är bra på (styrkor) respektive mindre bra på (svagheter). Likaså kan man skönja faktorer i omgivningen som kan påverka förbundet och föreningarna negativt (hot/utmaningar) eller positivt (möjligheter).

Det är viktigt att notera att styrkor och svagheter är *inneboende egenskaper* hos förbundet/föreningarna som man har möjligheter att påverka, medan hot och möjligheter kommer *utifrån*. Därmed är de snarare sådant som förbundet får *förhålla sig till* och hantera på bästa sätt.

Nedan listas de mest framträdande styrkorna/svagheter och hoten/möjligheterna.

Styrkor

- **Många är nöjda.** Många medlemmar är nöjda med sitt medlemskap. Man tar del av tips och råd som förenklar vardagen.
- **Högt förtroende.** Förbundet och föreningarna har gott anseende och högt förtroende. 49 procent av respondenterna ger omdömet Förtroendeingivande.
- **Viktig förväntan uppfylls.** Den helt klart dominerande anledningen (82 procent) till att gå med i förbundet är "att få tillgång till bra fakta och medicinsk information om hur man kan leva med sjukdomarna". Samtidigt ligger omdömet "Bra kunskapsförmedlare" (67 procent) i

topp bland de formuleringar som beskriver förbundet. Detta får ses som ett kvitto på att den viktigaste förväntningen hos många har uppfyllts.

- **Opinion och påverkan.** 38 procent förväntade sig att förbundet ska vara opinionsbildande och påverka samhället då de gick med som medlemmar. Att 20 procent beskriver förbundet som Pådrivande, 21 procent som Framtidsinriktat och 40 procent beskriver det som Välkänt får ses som positivt.
- **Fortsatt medlemskap.** En stor majoritet av de som svarat på enkäten tänker vara kvar som medlemmar.
- **Populära aktiviteter.** Många av lokalföreningarnas aktiviteter är populära. Hit hör framför allt aktiviteter för barn.
- **Allergia.** Förbundets tidning Allergia är uppskattad, även om det ges många förslag på hur tidningen kan utvecklas i kommentarerna till enkäten.

Svagheter/förbättringsområden

- **Osynligt/otydligt.** Förbundet är för osynligt och ibland otydligt. Många känner igen Svalan, men en del tror att det är en miljömärkning.
- **Lite mossigt.** I de personliga intervjuerna beskrivs förbundet ofta som lite småtrist. Det är ett ord som återkommer i olika varianter i både intervjuer och i de fria kommentarerna i enkäten, även om omdömet Tråkigt bara lämnas av 6 procent. (Omdömet Offensivt lämnas å andra sidan av bara 1 procent av respondenterna...) De unga medlemmarna verkar tycka att förbundet är rätt duktigt och framgångsrikt, men att det ger ett trött intryck.
- **Samverkan med Unga Allergiker.** Samverkan med Unga Allergiker och riksförbundet är bättre nu, men kan fortfarande utvecklas.
- **Problemorientering.** Många upplever att förbundet har för starkt fokus på sjukdomar och problem och inte på lösningar.
- **Dålig kännedom om föreningarna.** I kommentarerna till enkäterna framkommer att många inte känner till att det finns lokalföreningar överhuvudtaget eller att informationen från dessa är dålig.
- **Konkret nytta.** I svaren framkommer att medlemmarna gärna vill ha ut något konkret av sitt medlemskap. (Bland de fria kommentarerna kan man till exempel läsa att medicinkorten för utlandsresorna är uppskattade.) Många uttrycker att de inte vet vad de får för sin medlemsavgift. *Vad innebär medlemskapet för mig som individ, vad kan jag personligen ha nytta av?* Även om många är med för en "god saks skull", så räcker inte det för alla.

Hot/utmaningar

- **Andra aktörer.** Andra organisationer attraherar människor som skulle kunna passa i Astma- och Allergiförbundet. Hit hör aktörer som Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund, men också fristående forum på nätet, hemsidor om allergi som exempelvis läkemedelsindustrin står bakom, bloggare som har egna chatter/ kommentatorsfunktioner och dylikt. Man kan få mängder av information om astma och allergi genom ett enkelt knapptryck, men man kan också dela erfarenheter med andra, utbyta tips med mera, dvs. sådant som man förr gjorde på föreningsmötena.

- **Många slåss om ekonomiska bidrag.** Människor skänker gärna en slant till välgörande ändamål och kan bli stödmedlemmar om det gynnar en god sak, men utöver Hjärt- och Lungfonden (som är en direkt konkurrent) finns idag många fler indirekta konkurrenter, inom exempelvis områdena barn och ungdom, funktionshinder och miljö.
- **Ingen sjukdomsidentifikation.** Människor med allergi/astma ser sig inte som "patienter" eller som "sjuka". De identifierar sig inte med sin sjukdom överhuvudtaget.
- **En nedåtgående trend.** Astma- och Allergiförbundet delar andra organisationers dilemma – att svenskarna blivit mindre benägna att engagera sig i *traditionella* föreningar. Människor är engagerade, men i andra former. Utvecklingen i samhällssektorn, som traditionellt har innehållit en hel del intressepolitik, har gått från politik till mer volontärarbete.

Möjligheter

- **Utveckling av medlemsförmåner.** Utöver den ständiga utvecklingen av Svalan-märkningen (som är mycket populär), skulle förbundet kunna tänka nytt kring andra möjliga samarbeten. Hit hör exempelvis hotellkedjor, researrangörer, gymkedjor etc. – det vill säga aktörer som jobbar med sådant som unga människor tycker är kul; att resa, träna med mera.
- **Samarbeten.** Det finns en mängd företag och organisationer utanför "handikappområdet" som förbundet skulle kunna samarbeta med – tillfälligt eller på sikt – för att sprida budskap eller värva medlemmar. Hit hör allt ifrån idrottsföreningar/förbund till producenter av hälsosam mat, friskvårdsanläggningar, försäkringsbolag med mera. (Sådana samarbeten har gjorts förr, men kan göras igen på nya sätt.)
- **One-shots i sammanhang som medlemsvärning eller opinionsbildning.** Villigheten att engagera sig ökar om människor (medlemmar och blivande) förstår att de kan göra *en* insats vid *ett* tillfälle – och att de inte behöver binda sig för ett långt, krävande åtagande. Om man får prova på att vara "aktiv medlem" vid ett enda tillfälle kan det upplevas som så befriande och kravlöst att man faktiskt vill engagera sig mer.
- **Sociala medier.** I samma takt som antalet medlemmar i traditionella föreningar minskar, ökar aktiviteten inom de sociala medierna. Här har förbundet påbörjat ett viktigt arbete, som redan visar resultat.

Interna diskussioner

Regionala konferenser 2011

Syftet med de sju konferenserna under 2011 var främst att väcka debatt – inte att komma fram till färdiga lösningar på de utmaningar som förbundets ställs inför. Här redovisas några av de återkommande synpunkterna:

Vårt uppdrag

- Vårt uppdrag är fortsatt giltigt.
- Det handlar om livskvalitet – Ett friskare liv!
- Det finns språkliga synpunkter på målparagrafen.
- FN-konventionen och att påverka samhället borde in mer i verksamheten.
- Bättre mediciner ställer större krav på oss att attrahera medlemmar.
- Vi måste synas mer offentligt som förbund.
- Mer samverkan/utbyte/kommunikation inom förbundet; som till exempel idébank, större samverkan mellan länen, större samverkan mellan anställda lokalt-regionalt-centralt.

Generationsskifte

- Mer samarbete med Unga Allergiker sågs som viktigt.
- Idag är det en väldigt positiv anda inom förbundet!
- Samarbete med andra organisationer är eftersträvänsvärt.
- Vi måste förnya oss, våra arbetsformer och kanske även vad vi kallar saker och ting.
- En bra kontakt med den lokala sjukvården är viktigt, likaså med skolsköterskor och lokala HSO.
- Förbundet måste kunna erbjuda hjälp till självhjälp i större utsträckning.
- Efterfrågan på snabbare och mer direkt information från förbundet när föreningen får en ny medlem.
- Vi måste våga ge unga mer utrymme och ansvar!
- Vi bör stödja bildandet av lokala sakfrågenätverk.
- Attityd och öppenhet är viktigt.

Organisationskultur

- Förbundet har högt i tak och man vågar diskutera saker öppet.
- Det är svårt att skapa lokal verksamhet som attraherar medlemmar.
- Behoven av stöd ute i föreningarna är stora, men behoven kan se olika ut:
 - Fler kurser/utbildningar för ideellt aktiva efterfrågades.
 - Kurselger/läger för både medlemmar och aktiva efterfrågades.
 - Hjälp med lönebidrag och anställningar lokalt/regionalt.
 - Informatörer och/eller organisatörer som åker runt och informerar, stöttar föreningar eller startar upp nya och lägger ner döende.
- Det behövs en bättre struktur på hemsidan, det är svårt att hitta rätt informationsmaterial.
- Det är svårt för medlemmar att förstå vår organisationsstruktur och medlemsavgiftens struktur.
- Förbundet måste bli ännu öppnare för nya arbetsformer.

Ordförandekonferensen 2011

Ordförandekonferensen hade följande grundläggande frågeställning som utgångspunkt:

Yngre medlemmar tycker enligt medlemsundersökningen att vi är Trovärdiga och Pålitliga men Inte entusiasmerande och Inte offensiva. Hur ser vi på det? Denna grundfråga diskuterades under tre pass med olika frågeställningar som utgångspunkt:

1. Är vi för "sjukdomsorienterade" istället för inriktade på "Friskare Liv"?

Vi måste ha plats för båda perspektiven, de hänger ihop.

Vi behöver folk som vågar stå upp för sin sjukdom och vågar dela med sig av erfarenheter så att fler kanske vågar stå upp för/se problemen kring sjukdomen. Alla har mörkerfaser (förnekelse och/eller nedstämdhet exempelvis) som de kan behöva gå igenom. Samarbete med vården viktigt.

Roliga aktiviteter är det som drar folk till föreningen, men det är viktigt att kunna kombinera nytta (dvs. ett hälsoperspektiv) med nöje. Vi bör vara lösningsfokuserade och inte enbart problemorienterade. Det kanske kräver att vi också definierar problemen på rätt sätt.

Det kanske är så att vi inte syns i rätt kanaler för att fånga ungas uppmärksamhet. Kanske är det också så att många upplever förbundets märkning som så självklar att man inte ens reflekterar över den. Däremot känner många i produktbranschen till oss och har stort förtroende för vår märkning. Förbundet är undanskuffat i tillgänglighetsdebatten. Det är oftast fysiska funktionsnedsättningar som får företräde, vår funktionsnedsättning blir osynlig i dubbel bemärkelse. Vi behöver sätta astma/allergi på den politiska kartan. Men tänk om folk inte lyssnar på oss? "Räckte inte rökningen, nu ska de kräva ännu mer!"

Vi kanske vädjar mer idag än vi ställer krav, vi måste höja våra röster för att höras.

2. Man får mycket information från vården och från internet – vad har vi då Astma- och Allergiförbundet till? Har vi spelat ut vår roll som informatör?

Får man verkligen så mycket info från vården idag? Erfarenheten talar emot det, snarare finns det flera exempel på när vården av kostnadsskäl, kunskapsbrist eller andra skäl inte talar om vilka behandlingsmöjligheter som finns och hur man som astmatiker/allergiker ska klara av vardagen. Vården kan inte heller svara på hur man påverkar skolan att ge rätt mat, hur man startar allergidagis eller får kostnadsersättning för specialkost. Dessutom saknar många inom primärvården kunskap om våra sjukdomar, bristen på allergologer gör inte saken bättre.

Vi har verktygen och erfarenheterna för en fungerande vardag i sin helhet, inte bara kunskap om sjukdomen i sig som vården har.

Idag finns det ett överflöd av information på nätet, förbundet bör stå för sållandet av denna information och stå för pålitlighet, vi kan vara ett viktigt komplement till all information som redan finns. Förbundet bör söka samarbeten med fler aktörer än bara vården, exempelvis apotek.

Bristen på allergiombud och allergikonsulenter gör att våra lokalföreningar får fylla ut det tomrummet, många medlemmar och potentiella medlemmar behöver stöd och att någon lyssnar på deras situation.

Ny idé: Att i samarbete med landstinget anordna gruppdiskussioner och erfarenhetsutbyte astmatiker/allergiker emellan, antingen i vårdens regi eller i vår regi. Kanske kunde man också ha faddrar inom olika allergiområden.

Vi behöver synas mer ute i samhället, inte bara i olika medier utan även fysiskt i folks vardag. Man skulle exempelvis kunna dela ut Allergia på olika ställen (bibliotek, vårdinstanser m.fl.) och kanske samtidigt ragga prenumerationer.

Hur kan vi paketera argument för att gå med i en "sjukdomsförening" när man inte vill identifiera sig med sin sjukdom?

Sammanfattningsvis kan man säga att vår roll handlar om stöd och gemenskap, information och påverkansarbete.

Vårt offensiva arbete går i perioder, ibland stagnerar vi och höjer inte rösten tillräckligt.

Hur kan vi förverkliga alla bra idéer lokalt, lokalföreningarna behöver stöd för att genomföra goda idéer. Vi behöver även stöd och skolning i att upparbeta kontakter med journalister och media, hur når vi ut med pressmeddelanden och debattartiklar?

Huruvida vi är moderna eller omoderna kanske inte bara handlar om våra arbetsmetoder utan även hur vi språkligt förpackar information utåt.

Vi måste storsatsa på barnfamiljsgrupper så att de blir aktiva. Våra rekommenderade produkter är i sig en offensiv handling, det måste vi satsa ännu mer på.

Att synas mer offentligt i ett konkret sammanhang kan vara likvärdigt med att vara offensiva. Det finns för tillfället ingen bra politisk intressant fråga där vi kan synas i medierna, vi behöver en profilfråga (liknande rökningen) att vara offensiva kring, som kan samla hela förbundet.

Vissa medlemmar är inte delaktiga på internet. Det måste man respektera och komma ihåg.

Förbundet måste lära sig att lyssna på medlemmarna mer. Lyssna in behoven/önskemålen och försök att få medlemmarna att ta med en kompis så att de kan vara med och arrangera verksamhet som de själva vill ha.

Offensivt är subjektivt och snävt vinklat, är offensivt lika med att vara bråkig eller att synas i de stora rikstäckande medierna såsom TV, radio, dagstidningar etc?

3. Är vi påverkansorienterade eller nyttoorienterade ("What's in it for me")?

Kanske håller det på att svänga igen, från den egna nyttan till tolerans och samverkan? Fler verkar vilja stödja en god sak. Kanske är det en generationsfråga.

Ibland kommer frågan om olika slags rabatter, tips på resmål och boende och dylikt upp. Är detta något vi borde satsa mer på? Hur paketerar vi våra värvningsbudskap utefter dessa behov och hur tydliggör vi våra förmåner? Risker är att vi vrider förbundet i en viss riktning om vi enbart satsar på medlemsvärvning med egennyttan i fokus.

Det är viktigt med en noggrann analys av våra målgrupper innan vi tar beslut angående en viss inriktning. Vi måste också rannsaka oss själva i lokalföreningarna.

Vi bedriver ett långsiktigt arbete där vi kan se resultat först på sikt, det är skillnad mot ex. idrott där man mycket snabbare kan se resultat för sitt ideella arbete. Vi måste slå oss för bröstet mer, när vi uppnår segrar kommer ingen annan att hylla oss för det. Det är viktigt att vi trots "osynligheten" fortsätter påverka och försöker få upp våra frågor på dagordningen. Det gäller att hitta metoder och dra nytta av att våra frågor syns mer medialt och i samhället, även om vi inte får cred för det. Sakfrågan måste stå i centrum, det är det viktiga, inte att förbundet ska synas medialt.

Vi bör ta för oss mer, ställa krav, visa framfötterna inom våra områden. Till och med vår nuvarande socialminister tycker vi är lite för passiva och snälla.

Det är viktigt att komma ihåg att den här undersökningen bara undersökt en liten grupp av medlemmar (de yngre), antagligen skulle det ha kunnat bli ett annat resultat om man frågat över hela spannet av vår breda medlemsskara.

Vi borde fokusera mer på att "rycka med" människor i förbundet, både när det gäller medlemskap och uppdrag och sänka trösklarna för aktivitet genom nya arbetsformer. Styrelsen kan inte göra allt och bör kanske inte heller göra allt, utan den måste kunna släppa in andra krafter i föreningens arbete, släppa kontrollen, öppna för nya initiativ och ge människor med idéer eget ansvar och förtroende.

Regionala konferenser 2012

Sammanlagt genomfördes nio konferenser på olika orter under 2012. Dagarna inleddes med en omvärldsanalys där deltagarna fick karaktärisera de tre senaste seklen när det gäller arbetsliv, information, föreningsliv samt astma/allergier.

Som uppföljning fick man frågan vilka man såg som utmaningarna för framtidens föreningsliv och var vårt förbund befinner sig.

Därefter gjorde man en framtidsresa, där deltagarna först fick diskutera vad som skulle känneteckna förbundet om tjugo år, 2032, om utvecklingen var riktigt bra.

Därefter fick man "ta på sig kepsen" och föreställa sig att man var framme i 2032 och besvara frågan

vilka beslut/åtgärder som man varit så klok att man fattade/vidtog 2012/2013 och som gjorde att förbundet nu mår så bra.

Till slut togs två stora folkrörelser som exempel på förändringsarbete och för- och nackdelar med det de genomfört diskuterades. Det var Röda Korset som inriktat sin organisationsuppbyggnad efter vad de aktiva ville göra istället för efter geografin – alltså aktivitetsgrupper där alla i gruppen hade en gemensam huvuduppgift istället för att bygga på kommunföreningar.

Programmet byggde på att deltagarna arbetade i smågrupper med många kortare grupparbeten följda av redovisningar och sammanfattande diskussioner.

Sammanfattningarna som gjordes av varje enskild konferens skickades ut till deltagarna så att de fick möjlighet att korrigera missar.

Utvärderingarna som kom in visade att deltagarna var mycket nöjda – det hade varit spännande diskussioner och alla kände att deras åsikter hade kommit fram och respekterats.

Omvärldsanalys

Den inledande omvärldsanalysen med en genomgång av 1800-, 1900- och 2000-talen visade att förändringarna under åren varit genomgripande.

Tre frågor ställdes – och svaren skilde sig en del mellan de olika konferenserna.

I vilket århundrade befinner sig förbundet?

En kort sammanfattning kan vara att förbundet befinner sig i såväl 1900- som 2000-talet. Dels skiljer det sig mellan föreningar, dels framfördes det att den centrala nivån lever i 2000-talet medan många lokala föreningar lever på 1900-talsnivå. Åldersstrukturen påverkar mycket. Det kan vara intressant att citera ur sammanfattningen från Stockholmskonferensen: "Teknikens möjligheter i 2000-talet. Organisationen i 1900-talet. Många möten men för lite action."

Utmaningar för föreningslivet?

Följande utmaningar lyftes fram:

- Satsning på nätverk, på samarbete med andra och öppenhet mot andra.
- Föryngring.
- Mer inriktning på punktinsatser.
- Följa med i samhällsutvecklingen och vara en viktig kraft där.

Vilka är kraven/förväntningarna på oss?

Även här fanns det många skilda förslag. Gemensamma drag:

- Den tekniska nivån är mycket skiftande – här behöver många lyftas för att nå "nutida" it-nivå.
- Mer stöd till den lokala nivån.
- Satsa på aktiviteter som skapar gemenskap.
- Följa med i samhällsutvecklingen och vara en viktig kraft där.

En sammanfattning från Linköping speglar situationen:

"Medicinerna har blivit så mycket bättre idag och livskvaliteten höjts men vi brottas fortfarande med bristande förståelse från andra i samhället och det dyker hela tiden upp ny kunskap och nya diagnoser inom astma/allergi. Diskriminering och tillgänglighet är viktiga frågor att jobba med, likaså att förbättra tillgången till bra vård och höja kunskapsnivån hos vårdpersonalen, framför allt i primärvården."

Framtidsresan: Steg 1, vision 2032:

Här gällde det att fundera över hur förbundet skulle kunna se ut tjugo år fram i tiden. Men i en framtidsanalys måste man förstås också ta hänsyn till att det omgivande samhället har förändrats. Inom till exempel vården och forskningen har framsteg naturligtvis gjorts.

Flera tänkte tanken att "allergins gåta" är löst – och att förbundet alltså inte behövs. Men om man bortser från den utopiska möjligheten så kan en sammanfattning vara:

Nya mediciner har förändrat behovet av vård. Tyngdpunkten i allergierna har förskjutits – kanske till doftöverkänslighet. Möjligheterna till egenvård har blivit mycket bättre.

Förbundet är en proffsigare organisation där man dels satsar på att nå ut med it-media av alla de slag, dels påverkar samhället både centralt, regionalt och lokalt i kraft av sina kunskaper och sina aktiva som är mer utåtriktade i sitt arbete. Det finns bemannade regionala kanslier.

Samtidigt som förbundet är en betydelsefull påverkansorganisation har vi också en hel del gemenskapsaktiviteter.

En rolig bild gav en av grupperna i Malmö:

"År 2031 vill de yngre ha social kontakt igen, det är vi förberedda på redan 2020 och till 2032 har vi uppnått målet 35.000 medlemmar. Kommunerna har vaknat och insett hur bra vi är, eftersom vi både ger alla invånare ett friskare liv men också sparar pengar åt dem. Tre old girls i nittioårsåldern fungerar som mentorer för de yngre och ger skjuts till de lokala föreningarna i länet."

Framtidsresan: Steg 2, Hur nådde vi visionen:

Här fanns det flera inslag som återkom i flertalet av sammanfattningarna:

- Kraftigare utåtriktat arbete – vi ska synas mer utåt.
- Samarbete med andra.
- Bygga nätverk.
- Satsa på yngre.

Flera nämnde att vi ska arbeta mer för att vården ska rekommendera medlemskap hos oss och att det är viktigt att ha roligt.

På en del konferenser återkom tankar om att vi kunde/borde starta företag av olika slag: allergikonsulenter anställda av förbundet, stor anläggning i Skåne (modell Ågrenska).

I Göteborg sammanställdes alternativa "modeller" för framtidens förbund, modeller som också kan kombineras:

En organisation à la Greenpeace
Satsning på volontärer – den amerikanska traditionen
Förbundet börjar driva "sociala företag"
Förbundet är en intresseorganisation
Satsning på egenvård

Erfarenheterna från Röda Korset och Hyresgästföreningen

Bakgrunden till de granskade organisationernas förändringar var att världen/omgivningen/samhället hade förändrats vilket innebar krav på organisationsutveckling. Till följd av förändringarna hade båda organisationernas medlemsantal och ekonomi försämrats. För Röda Korset gällde också att allt färre människor använder kontanter – bössinsamling fungerar allt sämre.

Vikten av försiktighet vid förändring betonades, att man har prövande, "öppna" förändringar så att äldre inte känner sig främmande eller "förskjutna".

Det påpekades också från konferensdeltagare som var medlemmar i RK eller HGF, att de förändringar som presenterades dels inte såg likadana ut i hela landet, dels att de i RKs fall lett till slitningar inom organisationen. Man tog också upp risken att om man blir för nischad så riskerar helhetssynen att försvinna, vilket kan riskera sammanhållningen i organisationen.

Vad kan vi då lära oss, tyckte konferensdeltagarna?

Främst att förändringar ska vara ordentligt genomdiskuterade, att de ska vara "öppna" – alltså öppna för nya former av verksamhet utan att stänga möjligheten att fortsätta som förut. Alltså tillföra *nya* möjligheter, inte ta bort möjligheter.

Mindre formaliteter togs upp som eftersträvansvärt. I Linköping jämförde man med Svenska Kyrkan som nu erbjuder mycket mer än formella gudstjänster. Samtidigt påpekades att eftersom många föreningars ekonomi hänger på bidrag från kommun/landsting så ställer det vissa krav på just formaliteter.

En kommentar från Linköpingskonferensen: ”Grunden till en bra verksamhet och en bra lokalförening, oavsett de materiella förutsättningarna, är engagerade och bra ideella ledare.”

Ordförandekonferensen 2012

Tre parallella seminarier genomfördes med var sin huvudfrågeställning:

1. Mindre prata – mera göra, men hur?

Under detta seminarium diskuterades bland annat färre regler för föreningar och att föreningar ska kunna bildas från intressen. Många påpekade att myndigheter, banker och bidragsgivare som kommuner ställer krav på en viss struktur – vilket man behöver ta hänsyn till när man bestämmer hur en organisation ska se ut. Det handlar om hur organisationen ska få bidrag och hur bankerna ska acceptera reglerna kring firmatecknare. Det kom också upp en diskussion om hur mycket förbundet ska anpassa sig till en ny generations brist på kunnande om mötesteknik och hur mycket vi ska istället inrikta oss på att lära ut detta.

Frågan om nätverk diskuterades bara marginellt. Men samtidigt som flera tog upp farhågorna med en förenkling så var många också inne på vikten av att se till engagemanget istället för regelverket.

2. Meningen med föreningen: Gemenskap eller påverkansarbete?

Kommentarer kring denna frågeställning var följande:

- I norr är avstånden långa, intressant med samverkan med andra föreningar. Gemenskap över gränserna.
- Förbundet konkurrerar med andra föreningar, media mm.
- Samarbeta med andra handikappförbund.
- Förbundet behöver förändra medlemssystemet så det blir mer användarvänligt.
- Ett intranät.
- Hjälp med olika lagar, som exempelvis lagar om patientsäkerhet.
- Högkostnadsskyddet - människor har inte råd att hämta ut sin medicin.
- Hur når vi de lokala politikerna?
- Hur skapar vi ett bra organisationsklimat?
- Hur jobbar vi med sociala medier?
- Förslag på föreningsaktiviteter: musikvällar, prata gamla minnen, fika, testa nya former av möten, bowling, svamptramp med mera.
- Bättre marknadsföring av förbundet.
- Vi behöver göra flera aktiviteter för flera, alla är inte beredda längre att gå på möten.
- Vi kan göra andra saker inom astma och allergi.
- Använd Södergården som upplevelse- och trivselresort.
- Vi behöver visa oss ute hos allmänheten.

3. Den senaste informationen och nya sätt att verka

När man själv aktivt söker information om allergier på internet söker man oftast efter den allergi man själv har, alternativt barnet har, men som medlem och än mer som förtroendevald behöver man även information, kunskap och förståelse för andra allergier än de egna.

Volontär – möjlighet eller hot? Båda åsikterna fanns. En del menade att volontärer vill bestämma själva vad de ska göra. Därmed undergrävs föreningsdemokratien och de gemensamma beslut/prioriteringar som en styrelse gör. Andra menade att volontärer är ett bra sätt att få in nya och yngre människor med begränsad tid och vilja att sitta i styrelser. Dessa nya aktiva i föreningen blir därmed ett bra komplement till styrelsens arbete.

Bidragsreglerna styr organisationens (formella) uppbyggnad men frågan är om de även styr innehållet i verksamheten eller verksamheten i sig?

All information finns inte på nätet idag. Exempelvis behövs det fortfarande erfarenhetsutbyte om hur det är att leva med allergi eller ha med barn med svår allergi. I sådana situationer är kanske studiecirkel och föreläsningar bättre än forum på nätet.

Påverkansarbete och sociala aktiviteter upplevs av många som lika viktiga. Det är viktigt att förbundet inte springer ifrån någon grupp av människor på grund av att de har otillräcklig datorvana, andra funktionshinder, är äldre etc. De flesta föreningar är duktiga på sociala aktiviteter och har lång erfarenhet av det men mer stöd behövs lokalt för att kunna bedriva ett bra påverkansarbete.

Barnens och föräldrarnas situation idag är extra bekymmersamma, dem måste förbundet fokusera mer på. Ska vi knyta till oss folk och ge dem information även om de inte är medlemmar, exempelvis genom nätverk? I vilken utsträckning gör vi det i dagsläget (Facebook, information på hemsidan och sakhandläggare) och vad har det fått för effekter på till exempel medlemsantalet? Förlorar vi medlemmar på att vara öppna med information?

Stadgar

Till vänster förslaget till nya stadgar.

Till höger de stadgar som gäller idag

§1 Förändras

Mål namnändras till ändamål, Skiljer nu ut förbundets uppgifter från det långsiktiga målet.

Förbundet

§ 1. Ändamål

Astma- och Allergiförbundets arbetar för **bättre levnadsvillkor för människor med allergiska sjukdomar.** *

Förbundets uppgifter är att

- Påverka samhället så att människor med allergisjukdomar får samma levnadsvillkor och tillgänglighet som andra medborgare, bland annat genom att arbeta för god allergivård, en miljö som främjar hälsan och med konsumentfrågor.
- Öka allmänhetens förståelse för allergisjukdomarna bland annat genom utbildnings- och informationsinsatser.
- Stödja övriga organisationsled inom förbundet.
- Stödja allergiforskningen.

* I detta samlingsbegrepp ingår astma, eksem, med flera samt överkänsligheter.

Förbundet

§ 1. Mål

Astma- och Allergiförbundet har som mål att människor med astma, allergi eller andra överkänslighetsbesvär ska kunna fungera som fullvärdiga medlemmar i samhället. Det är därvid förbundets uppgift att

- utifrån medlemmarnas förutsättningar och behov utveckla verksamhet som bidrar till den enskildas livskvalitet
- stödja läns- och lokalföreningarna i deras verksamhet
- påverka samhället att åstadkomma samma levnadsvillkor för människor med astma, allergiska sjukdomar eller andra överkänslighetsbesvär som för andra medborgare
- genom utbildnings- och informationsarbete nå större förståelse för astmatikers och allergikers problem
- stödja forskningen inom astma-allergiområdet.

§ 2 Ingen förändring

§ 2. Förbundets namn

Förbundets namn är Astma- och Allergiförbundet.

Förbundet är partipolitiskt och religiöst obundet.

§3 Förändras

Modernare språk, Förtydligande att bara privatpersoner kan bli medlemmar
Lokalförening namnändras till förening

§ 3. Medlemskap

Förbundet är öppet för privatpersoner (alltså inte organisationer eller företag) att bli medlem i en av förbundets föreningar om de ansluter sig till förbundets mål och betalar medlemsavgift enligt beslut på kongress och föreningsårsmöte.

§ 3. Medlemskap

I en förbundets lokalförening kan en enskild person vinna medlemskap som dels ansluter sig till förbundets mål, dels betalar medlemsavgift enligt beslut på kongress och lokalförenings årsmöte.

§4 Ingen förändring av sakinnehåll

Lokal- och länsförening namnändras. Nätverk kommer in

§ 4. Organisation

Förbundets organ utgörs av kongress och förbundsstyrelse.

Kongressen utser förbundsstyrelse och stadgekommitté.

Förbundsstyrelsen utser ledamöter i rådgivande organ.

Astma- och Allergiförbundet har fyra organisatoriska nivåer: Förbundet på riksnivå, regionerna på regional nivå och föreningarna på lokal nivå samt de inom förbundet verksamma nätverken.

Region ska omfatta föreningarna inom regionen samt de i regionen verksamma nätverken.

I föreningen organiseras förbundets medlemmar. Förening kan omfatta en eller flera kommuner eller del av kommun. Förening kan också bildas för en viss grupp i en kommun, kommun eller län, t ex föräldragrupp.

I det fall det bara finns en förening inom ett region ska den samtidigt utgöra regionförening. För regioner, föreningar och nätverk finns särskilda normalstadgar. Eventuella tillägg till sådana stadgar får inte bryta mot innehållet i normalstadgarna.

§ 4. Organisation

Förbundets organ utgörs av kongress och förbundsstyrelse.

Kongressen utser förbundsstyrelse.

Kongressen utser stadgekommitté.

Förbundsstyrelsen utser ledamöter i rådgivande organ.

Astma- och Allergiförbundet har tre organisatoriska nivåer: Förbundet på riksnivå, länsföreningarna på länsnivå och lokalföreningarna kommunnivå. Länsförening ska omfatta lokalföreningarna inom ett län.

I lokalföreningen organiseras förbundets medlemmar. Lokalförening kan omfatta en eller flera kommuner eller del av kommun. Lokalförening kan också bildas för en viss grupp i en kommun, kommun eller län, t ex föräldragrupp eller ungdomsgrupp.

I det fall det bara finns en lokalförening inom ett län ska den samtidigt utgöra länsförening. För läns- och lokalföreningar finns särskilda normalstadgar. Eventuella tillägg till sådana stadgar får ej bryta mot innehållet i normalstadgarna.

§ 5 Ingen förändring

§ 5. Unga Allergiker

Förbundets ungdomsorganisation är Unga Allergiker. Unga Allergiker är en fristående organisation på såväl riks- som regional- och lokalnivå. Unga Allergiker har rätt att ha en adjungerad ledamot med yttranderätt i förbundsstyrelsen. Sådan adjungerad ledamot utses av förbundsstyrelsen på förslag av Unga Allergiker.

§6 Förändras

Nätverk får rätt att utse två kongressombud - i övrigt inga ändringar i sakinnehåll
Lokal- och länsförening namnändras.

§ 6. Förbundets kongress

Förbundets högsta beslutande organ är kongressen. Den sammanträder före maj månads utgång vart tredje år på tid och plats som förbundsstyrelsen bestämmer. Antalet kongressombud ska vara lika stort som antalet regioner och föreningar samt 2 representanter vardera för nätverken den 31 december året före kongressåret.

§ 6. Förbundets kongress

Förbundets högsta beslutande organ är kongressen. Den sammanträder före maj månads utgång vart tredje år på tid och plats som förbundsstyrelsen bestämmer. Antalet kongressombud ska vara lika stort som antalet läns- och lokalföreningar den 31 december året före kongressåret.

Antalet ombud fördelas så att varje region först får ett ombud. Återstående ombud fördelas till regionerna på grundval av deras medlemsantal vid ovan nämnda tidpunkt. Regionerna utser kongressombuden.

Regionerna ska vid val av kongressombud sträva efter så bred representation som möjligt så att så många som möjligt av de i regionen verksamma föreningarna blir representerade. Förbundsstyrelsen ska skriftligen kalla regionerna, föreningar och nätverken senast den 1 januari kongressåret. Senast sex veckor före kongressen ska ombuden få följande handlingar:

- Förslag till dagordning
- Verksamhets- och revisionsberättelser
- Förslag från styrelsen och stadgekommittén
- Motioner med förbundsstyrelsens och i förekommande fall stadgekommitténs utlåtanden.
- Valberedningens förslag.

Valda ombud har yttrande-, förslags- och rösträtt. Förbundsstyrelsens ledamöter och ersättare, revisorer och ersättare, stadgekommitténs ledamöter, valberedningens ledamöter samt fem representanter för Unga Allergiker har yttrande- och förslagsrätt. Medlem av ett av förbundsstyrelsen tillsatt råd samt hos förbundet anställd personal har yttranderätt.

Ombud som också tillhör förbundsstyrelsen har inte rösträtt i fråga som gäller ansvarsfrihet för styrelsen, ej heller vid val av revisorer och ersättare.

Beslut i sakfrågor fattas genom majoritetsbeslut i öppen omröstning. Vid lika röstetal ska kongressens tjänstgörande ordförande fälla utslaget.

Valärenden ska, om minst ett ombud begär det, avgöras i slutna omröstning.

Den som fått flest avgivna röster är vald. Vid lika röstetal avgör lotten.

Vid val av förbundsordförande gäller, att den är vald som fått mer än hälften av de avgivna rösterna. Skulle ingen få tillräckligt antal röster, avgörs valet i en andra valomgång mellan de två som fått flest röster i den första valomgången.

Är antalet röster då lika för båda kandidaterna, avgör lotten.

För fråga om stadgeändring eller förbundets upplösning finns regler i stadgarnas §18 resp §19.

§7 Mindre förändring av sakinnehåll:

Motion från enskild medlem **kan** åtföljas av yttrande från förening istället för **ska**.

Lokal- och länsförening namnändras. Nätverk kommer in

§ 7. Motioner

Enskild medlem, förening, region och nätverk har rätt att lämna in förslag angående förbundets arbete till kongressen. Sådana förslag kallas motioner.

Motion ska vara skriftlig och sändas till förbundet. Motionen ska ha inkommit första vardagen efter 1 januari kongressåret.

Motion från enskild medlem **kan** åtföljas av ett yttrande från den förening medlemmen tillhör.

§ 8-9 Ingen förändring av sakinhåll

Lokal- och länsförening namnändras.

§ 8. Kongressens dagordning

Dagordning vid ordinarie kongress ska minst innehålla följande punkter:

- Fastställande av röstlängd
- Fråga om kongressens behöriga kallelse
- Val av kongresspresidium
- Val av rösträknare och justerare
- Behandling av förbundsstyrelsens berättelser
- Redovisning av Forskningsfondens verksamhet
- Revisorernas berättelse
- Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
- Behandling av förslag från förbundsstyrelsen och stadgekommittén
- Behandling av motioner
- Fastställande av medlemsavgift
- Fastställande av antal ledamöter och ersättare i förbundsstyrelsen
- Val av ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande
- Val av övriga styrelseledamöter
- Val av ersättare i förbundsstyrelsen
- Val av revisorer och ersättare
- Fastställande av antal ledamöter i stadgekommittén
- Val av ledamöter i stadgekommittén
- Fastställande av antal ledamöter i valberedningen
- Val av ledamöter i valberedningen
- Fastställande av verksamhetsplan
- Fastställande av budget

§ 9. Extra kongress

Extra kongress ska inkallas om förbundsstyrelsen så beslutar eller om revisorerna eller minst 20 procent av föreningarna eller fem regioner begär det.

Extra kongress kan endast behandla den eller de frågor som angivits av förbundsstyrelsen, revisorerna eller föreningar/regioner när kongressen kallas in.

Kongress ska hållas inom 60 dagar efter det att förbundsstyrelsen fattat beslutet eller fått en begäran om extra kongress från revisorerna eller föreningar/regionerna.

Nödvändiga handlingar ska vara ombuden tillhanda senast 20 dagar före kongressen.

I övrigt gäller samma regler för extra kongress som för ordinarie kongress.

§10 Förändras

Ordförandekonferens blir Föreningskonferens.. Ordförande nämns inte särskilt

§ 10. Föreningskonferens

År då förbundet inte har kongress kallas representant för samtliga regioner, föreningar och nätverk till en rådgivande föreningskonferens.

§ 10. Ordförandekonferens

År då förbundet inte har kongress kallas samtliga ordförande i läns- och lokalföreningarna till rådgivande ordförandekonferens.

§11 Förändras på en punkt

Ändras så att mer än hälften av ledamöterna närvarande räcker för att vara beslutsmässig

§ 11. Förbundsstyrelse

Förbundsstyrelsen är förbundets högsta beslutande organ mellan kongresserna och ska leda förbundets arbete. Förbundsstyrelsen består av ordförande och två vice ordförande samt det antal ledamöter och ersättare som kongressen bestämmer.

Ordförande, förste vice och andre vice ordförande väljes särskilt av kongressen.

Inom förbundsstyrelsen ska ett arbetsutskott väljas. Förbundsordföranden är självskriven ordförande i arbetsutskottet. Arbetsutskottet ska förbereda förbundsstyrelsens sammanträden samt i övrigt utföra de uppdrag det åläggs av förbundsstyrelsen.

Förbundsstyrelsen ska utforma regler för arbetsutskottets, kansliets och det egna arbetet så att ledningen kan utövas på ett smidigt sätt. Förbundsstyrelsen är beslutsmässig när minst **hälften** ~~två tredjedelar~~ av ledamöterna eller deras tjänstgörande ersättare är närvarande. Till förbundsstyrelsens sammanträden ska alla ersättare kallas. De har närvaro- och yttranderätt också om de inte tjänstgör för ordinarie ledamot. Ersättare går in som tjänstgörande för frånvarande ordinarie ledamöter i den ordning de blivit valda.

§12-19 Mindre ändringar

Tar bort att förbundsstyrelsen utser kanslichef. Onödig detaljreglering
Namnändring av lokal- och länsförening, Lägga till nätverk

§ 12. Stadgekommitté

Stadgekommittén är beredande organ när det gäller stadgefrågor. Stadgekommittén består av ordförande och det antal ledamöter kongressen bestämmer.

Stadgekommittén ska behandla motioner som gäller stadgefrågor och kan också ta egna initiativ till stadgeändringar. Stadgekommittén ska lämna sina förslag till förbundsstyrelsen, som i sin tur behandlar förslagen och lämnar dem vidare till kongressen för beslut.

§ 13. Valberedning

Valberedningen är beredande organ för de val som förrättas av kongressen. Valberedningen består av ordförande och det antal ledamöter kongressen beslutar.

Valberedningen ska skaffa sig kunskap om hur styrelsearbetet fungerar under pågående kongressperiod.

§ 14. Kansli

Förbundsstyrelsen ~~utser kanslichef,~~ anställer personal och beslutar om arbetsordning för kansliet. Anställd personal kan inte samtidigt vara förtroendevald på förbunds nivå.

§ 15. Revision

Kongressen utser revisorer. Revisorsgruppen består av två förtroendevalda revisorer med ersättare samt en auktoriserad revisor med ersättare. Den auktoriserade revisorn och dennes ersättare får inte vara medlemmar i förbundet.

Förbundsstyrelsen ska senast den 15 februari varje år överlämna erforderliga handlingar angående det föregående årets verksamhet till revisorerna. Revisorerna ska överlämna sin berättelse till förbundsstyrelsen senast den 15 mars.

§ 16. Valbarhet

Den som utses till förtroendevald ska vara medlem i förbundet, samt ska nominering ha inkommit till valberedningen senast 1 februari kongressåret. Dock gäller att auktoriserad/godkänd revisor och dennes ersättare inte får vara medlemmar i förbundet. Förtroendevald revisor får inte vara nära släkt med ordinarie styrelseledamot.

§ 17. Uteslutning

Medlem som uppenbart skadar förbundets verksamhet, bryter mot stadgarna eller de beslut som kongressen fattat kan uteslutas. Beslut om uteslutning fattas av förbundsstyrelsen. Innan ett uteslutningsbeslut fattas måste den ~~lokal~~förening, som medlemmen tillhör, få tillfälle att yttra sig. Om den uteslutne begär det ska nästkommande kongress behandla uteslutningsärendet. I avvaktan på en sådan behandling är medlemmen avstängd från deltagande i förbundets verksamhet.

§ 18. Stadgeändring

Ändring av dessa stadgar kan göras antingen genom beslut med minst två tredjedelars majoritet på ordinarie kongress eller med enkel majoritet vid två på varandra följande kongresser, varav minst den ena ska vara ordinarie kongress. För ändring av § 19. Förbundets upplösning fordras fyra femtedels majoritet.

Förslag till stadgeändring kan väckas i form av motion från enskild, **förening, region, nätverk, lokal- eller länsförening** eller av förbundsstyrelsen eller stadgekommittén. Förslag om stadgeändringar behandlas i övrigt på samma sätt som andra förslag till kongressen (se § 6 Förbundets kongress och § 7 Motioner).

§ 19. Förbundets upplösning

Beslut om upplösning av förbundet ska fattas på två på varandra följande kongresser, varav den första ska vara ordinarie kongress. Beslut om upplösning fordrar fyra femtedels majoritet. Om förbundet upplöses ska den avgående förbundsstyrelsen se till att förbundets kvarvarande tillgångar används till ändamål som överensstämmer med förbundets målsättning.

Normalstadgar för region *länsförening* inom Astma- och Allergiförbundet

§1 Förändras

Ändamålet är detsamma som för förbundet. Regionens uppgifter skiljer sig från förbundets.

§ 1. Ändamål

Regionen arbetar för *bättre levnadsvillkor för människor med allergiska sjukdomar**.

Regionens uppgifter är att

Påverka samhället så att människor med allergisjukdomar får samma levnadsvillkor och tillgänglighet som andra medborgare, bland annat genom att arbeta för en väl utbyggd allergivård, samt även i övrigt påverka regionala samhällssektorer.

Stödja föreningarna och nätverken inom regionen, främst genom att vara ett kunskaps- och resurscentrum.

** I detta samlingsbegrepp ingår astma, eksem, med flera samt överkänsligheter.*

§ 1. Mål

Astma- och Allergiförbundet har som mål att människor med astma, allergi eller andra överkänslighetsbesvär ska kunna fungera som fullvärdiga medlemmar i samhället.

Det är därvid länsföreningens uppgift att

– utifrån medlemmarnas förutsättningar och behov utveckla verksamhet som bidrar till den enskildas livskvalitet

– stödja lokalföreningarna och nätverken i deras verksamhet

– påverka samhället att åstadkomma samma levnadsvillkor för människor med astma, allergiska sjukdomar eller andra överkänslighetsbesvär som för andra medborgare

– genom utbildnings- och informationsarbete nå större förståelse för astmatikers och allergikers problem

– stödja forskningen inom astma- allergiområdet.

§ 2 Ingen förändring av sakinnehåll

Namnändring.

§ 2. Regionens namn

Regionens namn är Astma- och Allergiföreningen i **region (alternativt län)** .

§ 2. Länsföreningens namn

Föreningens namn är Astma- och Allergiföreningen i län.

§ 3-7 Ingen förändring av sakinnehåll

Lokal- och länsförening namnändras. Nätverk kommer in.

§ 3. Medlemskap

Medlem i ~~Astma- och Allergiföreningen i län är förening~~ **regionen är föreningar, samt de av förbundets nätverk, som är verksamma i regionen** och dess medlemmar. ~~Lokalförening~~ **erlägger medlemsavgift till region länsförening** med det belopp som fastställs av **regionens länsföreningens** årsmöte.

§ 4. Organisation

Regionen Länsföreningen omfattar ~~lokalföreningarna~~ **samt de i regionen verksamma nätverken** i det **område där regionen län där länsföreningen** är verksam. **Region Länsförening** kan inom sig utse underorganisationer. En underorganisation kan organisera verksamhet för en bestämd grupp medlemmar, kring en bestämd fråga eller för ett särskilt geografiskt område inom **regionens föreningens** verksamhetsområde.

§ 5. Unga Allergiker

Unga Allergiker är Astma- och Allergiförbundets **fristående** ungdomsorganisation. Unga Allergiker i **regionen län** har rätt att ha en adjungerad ledamot med yttranderätt i **regionens länsföreningens** styrelse. Sådan adjungerad medlem utses av **regionens länsföreningens** årsmöte på förslag av Unga Allergiker i **regionen län**.

§ 6. Regionens **Länsföreningens** årsmöte

Årsmötet är **regionens länsföreningens** högsta beslutande organ. Det sammanträder årligen senast den 15 april.

Årsmötet består av ombud för de ~~lokalföreningar~~ som ingår i **regionen länsföreningen** **samt för de i regionen verksamma nätverken**. Årsmötet ska fastställa antalet ombud och på vilka grunder de ska utses inför nästa års årsmöte.

Styrelsen ska skriftligen kalla ~~lokalföreningarna~~ och **nätverken** till årsmöte senast den 1 januari. Senast 14 dagar före årsmötet ska ~~lokalföreningarna~~, **nätverken** och ombuden få följande handlingar:

- Förslag till dagordning
- Verksamhets- och revisionsberättelser
- Förslag från styrelsen
- Inkomna motioner med förslag till yttranden
- Valberedningens förslag.

Valda ombud har yttrande-, förslags- och rösträtt. Styrelsens ordinarie ledamöter och ersättare, revisorer och ersättare samt valberedningens ledamöter har yttrande- och förslagsrätt. Medlem av ett av styrelsen tillsatt råd samt anställd personal har yttranderätt.

Ombud som också tillhör styrelsen har inte rösträtt i fråga som gäller ansvarsfrihet för styrelsen, ej heller vid val av revisorer och ersättare.

Beslut i sakfrågor fattas genom majoritetsbeslut i öppen omröstning. Vid lika röstetal ska årsmötets tjänstgörande ordförande fälla utslaget. Valärenden ska, om minst ett ombud så begär, avgöras i slutna omröstning.

Den som fått flest avgivna röster är vald. Vid lika röstetal avgör lotten.

Vid val av **regionens länsföreningens** ordförande gäller, att den är vald som fått mer än hälften av de avgivna rösterna. Skulle ingen få tillräckligt antal röster, avgörs valet i en

andra valomgång mellan de två som fått flest röster i den första valomgången. Är antalet röster då lika för båda kandidaterna, avgör lotten.

§ 7. Motioner

Enskild medlem, ~~lokal~~ **lokalförening** **samt de i länet verksamma nätverken** har rätt att lämna in förslag angående **regionens länsföreningens** arbete till årsmötet. Sådana förslag kallas motioner. Motion ska vara skriftlig och inlämnad till **regionens länsföreningens** styrelse senast den 15 januari.

§ 8 Förändras

Språklig förändring, förenkling, namnändring, införande av nätverk

§ 8. Årsmötets dagordning

Vid årsmötet ska följande ärenden behandlas:

Beslut om röstlängd

Har styrelsen kallat till årsmötet på rätt sätt?

Val av ordförande och sekreterare för årsmötet, samt val av rösträknare och protokollsjusterare

Mötet går igenom verksamhetsberättelse och ekonomisk berättelse

Mötet går igenom revisorernas berättelse

Beslut om balans- och resultaträkning

Beslut i frågan om ansvarsfrihet för styrelsen

Beslut om motioner och om förslag från styrelsen

Beslut om ersättningar

Beslut om budget och verksamhetsplan

Val av styrelse

Val av revisorer och ersättare

Val av ombud till förbundets kongress

Val av valberedning

Beslut om antalet ombud, och på vilket sätt de ska fördelas, inför nästa årsmöte

§ 8. Årsmötets dagordning

Vid årsmötet ska följande ärenden behandlas:

– Fastställande av röstlängd

– Årsmötets behöriga utlysande

– Val av ordförande och sekreterare för årsmötet

– Val av justerare och rösträknare

– Verksamhetsberättelse med ekonomisk berättelse

– Revisorernas berättelse

– Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen

– Fastställande av medlemsavgift

– Budget och verksamhetsplan för kommande verksamhetsår

– Fastställande av antal ledamöter och ersättare i styrelsen

– Val av ordförande, kassaförvaltare och studieorganisatör

– Val av övriga ledamöter i styrelsen

– Val av ersättare i styrelsen

– Val av adjungerad ledamot från Unga Allergiker

– Val av revisorer och ersättare

– Val av ombud till förbundets kongress

– Fastställande av antal ledamöter i valberedningen

– Val av valberedning

– Fastställande inför kommande årsmöte av antalet ombud och de grunder på vilka de fördelas mellan lokalföreningarna.

§ 9 Ingen förändring av sakinnehåll

Lokal- och länsförening namnändras.

§ 9. Extra årsmöte

Extra årsmöte ska inkallas om styrelsen beslutar det, eller om revisorerna eller minst 20 procent, dock minst två, av *lokal*föreningarna begär det.

Extra årsmöte kan endast behandla den eller de frågor som angivits av **regionens länsföreningens** styrelse, revisorerna eller *lokal*föreningarna när extra årsmöte kallas in. Extra årsmöte ska hållas inom 30 dagar efter det att beslut fattats om årsmötet. Nödvändiga handlingar ska vara ombuden tillhanda senast 15 dagar före årsmötet.

Den ombudsfordelning som antagits av senaste ordinarie årsmöte gäller också för extra årsmöte. Extra årsmöte ska inte fatta nytt beslut om ombudsfordelning om det inte är skälet till att årsmötet inkallats. I övrigt gäller samma regler för extra årsmöte som för ordinarie årsmöte.

§10 Förändras

Namnändringar. Kassaförvaltare blir kassör. Studieorganisatör blir inte obligatoriskt. Mindre detaljerat kring val av firmatecknare.

§ 10. Regionens styrelse

Styrelsen är **regionens** högsta beslutande organ mellan årsmötena. Styrelsen består av ordförande, **kassör** samt det antal ledamöter och ersättare som årsmötet beslutar om. Om adjungerad ledamot för Unga Allergiker utsetts har denna närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden. Styrelsen kan utse arbetsutskott samt andra utskott. Styrelsen ska utfärda attestregler samt utse firmatecknare*. Vid sammanträdena har alla ersättare närvaro- och yttranderätt. Styrelsen är beslutsmässig när minst hälften av ledamöterna eller tjänstgörande ersättare är närvarande. Ersättare går in som tjänstgörande för den frånvarande i den ordning de blivit valda.

Styrelsen ska till förbundskansliet sända in verksamhetsberättelse samt uppgifter om förtroendevalda senast den 20 april varje år.

** Firmatecknare är en person som har rätt att för föreningen underteckna skrivelser, bankhandlingar med mera*

§ 10. Länsföreningens styrelse

Styrelsen är länsföreningens högsta beslutande organ mellan årsmötena. Styrelsen består av ordförande, kassör kassaförvaltare och studieorganisatör samt det antal ledamöter och ersättare som årsmötet beslutar om. Om adjungerad ledamot för Unga Allergiker utsetts har denna närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden. Styrelsen kan utse arbetsutskott samt andra utskott. Styrelsen ska utfärda attestregler samt utse minst två ledamöter att teckna länsföreningens firma. Vid sammanträdena har alla ersättare närvaro- och yttranderätt. Styrelsen är beslutsmässig när minst hälften av ledamöterna eller tjänstgörande ersättare är närvarande.

Styrelsen ska till förbundskansliet sända in verksamhetsberättelse samt uppgifter om förtroendevalda senast den 20 april varje år.

§ 11-15 Ingen förändring av sakinnehåll

Lokal- och länsförening namnändras.

§ 11. Kansli

Styrelsen anställer personal på kansliet och beslutar om arbetsordning. Anställd ~~person~~ kan inte samtidigt vara förtroendevald i **regionen länsföreningen**.

§ 12. Revision

Årsmötet utser två revisorer med ersättare. Årsmötet kan också utse en godkänd revisor med ersättare. Godkänd revisor och dennes ersättare får inte vara medlemmar i förbundet.

Regionens ~~Länsföreningens~~ styrelse ska senast den 15 februari varje år överlämna erforderliga handlingar angående det föregående årets verksamhet till revisorerna. Revisorerna ska överlämna sin berättelse till styrelsen senast den 15 mars.

§ 13. Valbarhet

Den som utses till förtroendevald ska vara medlem i förbundet, dock gäller att godkänd revisor och dennes ersättare inte får vara medlemmar i förbundet. Förtroendevald revisor får inte vara nära släkt med ordinarie styrelseledamot.

§ 14. Stadgeändring och tillägg

Dessa stadgar kan bara ändras av förbundets kongress.

Tillägg till stadgarna kan göras av länsföreningens årsmöte. Beslutet måste fattas med minst två tredjedels majoritet. Tillägg till stadgarna får inte strida mot normalstadgarna. Stadgetillägg måste anmälas till förbundsstyrelsen inom två månader efter årsmötet.

§ 15. Upplösning

~~Länsförening~~ **Regionen** kan upplösas. För detta fordras beslut på två på varandra följande årsmöten, varav det ena måste vara ordinarie. Besluten måste vid båda tillfällena fattas med minst fyra femtedels majoritet.

Tillgångar och handlingar överlämnas till Astma- och Allergiförbundet, som ska använda tillgångarna för uppgifter inom **regionens länsföreningens** verksamhetsområde.

Normalstadgar för förening inom Astma- och Allergiförbundet

§1 Förändras

Ändamålet är detsamma som för förbundet. Föreningens uppgifter skiljer sig från förbundets och regionens.

§ 1. Ändamål

Föreningen arbetar för *bättre levnadsvillkor för människor med allergiska sjukdomar**.

Föreningens uppgifter är att

Påverka samhället så att människor med allergisjukdomar får samma levnadsvillkor och tillgänglighet som andra medborgare,

Stödja de enskilda medlemmarna bland annat genom gemenskapsaktiviteter.

Stödja verksamheter som bygger på de enskilda medlemmarnas engagemang.

** I detta samlingsbegrepp ingår astma, eksem, med flera samt överkänsligheter.*

§ 1. Mål

Astma- och Allergiförbundet har som mål att människor med astma, allergi eller andra överkänslighetsbesvär ska kunna fungera som fullvärdiga medlemmar i samhället.

Det är därvid lokalföreningens uppgift att

– utifrån medlemmarnas förutsättningar och behov utveckla verksamhet som bidrar till den enskildas livskvalitet

– påverka samhället att åstadkomma samma levnadsvillkor för människor med astma, allergiska sjukdomar eller andra överkänslighetsbesvär som för andra medborgare

– genom utbildnings- och informationsarbete nå större förståelse för astmatikers och allergikers problem

– stödja forskningen inom astma-allergiområdet.

§ 2-3 Ingen förändring av sakinhåll

Namnändring

§ 2. Lokalföreningens namn

Lokalförening som omfattar geografiskt område ska heta Astma- och Allergiföreningen i ...

Lokalförening som är organiserad efter andra kriterier bör i sitt namn ange dessa.

§ 3. Medlemskap

Medlem i Astma- och Allergiföreningen är enskild person som ansluter sig till Astma- och Allergiförbundets mål och betalar medlemsavgift.

§4 Förändras

Krets ska bildas om det är mer än en förening i samma kommun. Namnändring

§ 4. Organisation

Förening är normalt verksam i en kommun. Flera föreningar kan vara verksamma i samma kommun. Finns det fler föreningar i samma kommun ska de samarbeta i en gemensam krets. Formerna för denna krets bestämmer föreningarna själva över. Kan de inte komma överens fattar förbundsstyrelsen beslut om formerna efter att ha hört parterna. Om förening bildas för ett geografiskt område som omfattar delar av två eller flera län krävs förbundsstyrelsens medgivande. Förbundsstyrelsen avgör vilken region föreningen ska tillhöra.

§ 4. Organisation

Förening är normalt verksam i en kommun. En lokalförenings verksamhetsområde kan också vara del av kommun eller flera kommuner. Lokalförening kan också bildas med andra kriterier som grund, t ex en föräldraförening. Lokalförening kan inom sig utse råd och sektioner. En sektion kan organisera verksamhet för en bestämd grupp medlemmar, kring en bestämd fråga eller för ett särskilt geografiskt område inom föreningens verksamhetsområde.

§5 Förändras

Förtydligar att UA är en fristående organisation. Det kan finnas bättre sätt att stödja UA än representation i styrelsen. Samarbete och stöd är det viktigaste - inte formen för det.

§ 5. Unga Allergiker

Unga Allergiker är Astma- och Allergiförbundets fristående ungdomsorganisation. Föreningen ska efter bästa förmåga samarbeta med och stödja lokala UA.

§ 5. Unga Allergiker

-Unga Allergikers lokalorganisation i kommunen har rätt att ha en adjungerad ledamot med yttranderätt i lokalföreningens styrelse. Sådan adjungerad medlem utses av lokalföreningens årsmöte på förslag av Unga Allergikers lokala organisation.

§ 6-7 Förändras

Namnändringar. Dessutom tas ordet "skriftligen" bort. Det demokratiskt viktiga är att alla medlemmar nås av kallelsen. E-post, Facebook och hemsida är utan tvekan skriftliga. Nås alla den vägen är det OK - annars krävs det kompletterande utskick. Årsmöteshandlingar behöver vara ute 7 dagar före årsmötet istället för 14 dagar.

§ 6. Lokalföreningens årsmöte

Årsmötet är lokalföreningens högsta beslutande organ. Det sammanträder årligen senast den 1 mars.

På årsmötet har alla medlemmar rätt att delta med yttrande-, förslags- och rösträtt. Styrelsen ska ~~skriftligen~~ kalla **alla medlemmar** till årsmöte senast 14 dagar före årsmötet. Senast **7 dagar** före årsmötet ska följande handlingar finnas tillgängliga för medlemmarna:

- Förslag till dagordning
- Verksamhets- och revisionsberättelser
- Förslag från styrelsen
- Inkomna motioner med förslag till yttranden
- Valberedningens förslag.

Styrelsens ledamöter har inte rösträtt i fråga som gäller ansvarsfrihet för styrelsen, ej heller vid val av revisorer och ersättare.

Beslut i sakfrågor fattas genom majoritetsbeslut i öppen omröstning. Vid lika röstetal ska årsmötets tjänstgörande ordförande fälla utslaget.

Valärenden ska, om minst ett ombud begär det, avgöras i slutna omröstning.

Den som fått flest avgivna röster är vald. Vid lika röstetal avgör lotten.

§ 7. Motioner

Enskild medlem har rätt att lämna in förslag angående lokalföreningens arbete till årsmötet. Sådana förslag kallas motioner. Motion ska vara skriftlig och inlämnad till lokalföreningens styrelse senast den 15 januari.

§ 8 Förändras

Förenkling till språk och innehåll. Förtydliganden

§ 8. Årsmötets dagordning

Vid årsmötet ska följande ärenden behandlas:

- Har styrelsen kallat till årsmötet på rätt sätt
- Val av ordförande och sekreterare för årsmötet, och av rösträknare och protokollsjusterare
- Mötet går igenom verksamhetsberättelse och ekonomisk berättelse
- Mötet går igenom revisorernas berättelse
- Beslut om balans- och resultaträkning
- Beslut i frågan om ansvarsfrihet för styrelsen
- Beslut om motioner och om förslag från styrelsen
- Beslut om eventuell föreningsdel av medlemsavgiften för nästa år
- Beslut om ersättningar
- Beslut om budget och verksamhetsplan
- Val av styrelse
- Val av revisor och ersättare
- Val av ombud till regionens årsmöte
- Val av valberedning

§ 8. Årsmötets dagordning

Vid årsmötet ska följande ärenden behandlas:

- Årsmötets behöriga utlysande
- Val av ordförande och sekreterare för årsmötet
- Val av justerare och rösträknare
- Verksamhetsberättelse med ekonomisk berättelse
- Revisorernas berättelse
- Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
- Fastställande av medlemsavgift
- Budget och verksamhetsplan för kommande verksamhetsår
- Fastställande av antal ledamöter och ersättare i styrelsen
- Val av ordförande, kassaförvaltare och studieorganisatör
- Val av övriga ledamöter i styrelsen
- Val av ersättare i styrelsen
- Val av adjungerad ledamot från Unga Allergiker
- Fastställande av antal ledamöter i valberedningen

§9 Förändras

Lokalförening namnändras till förening. Handlingarna behöver vara ute 7 dagar före årsmötet istället för 15 dagar

§ 9. Extra årsmöte

Extra årsmöte ska inkallas om styrelsen beslutar det, eller om revisorerna eller minst 20 procent av medlemmarna begär det.

Extra årsmöte kan endast behandla den eller de frågor som angivits av ~~lokal~~lokal föreningens styrelse, revisorerna eller de medlemmar som begärt det extra årsmötet.

Extra årsmöte ska hållas inom 30 dagar efter det att beslut fattats om årsmötet.

Nödvändiga handlingar ska finnas tillgängliga senast **7 dagar** före årsmötet.

§ 10 Förändras

Tar bort **kravet** på att styrelsen har ordförande, kassör och studierorganisatör.. Enklare regler kring att utse firmatecknare. Namnändring

§ 10. Föreningens styrelse

Styrelsen är föreningens högsta beslutande organ mellan årsmötena. Styrelsen består av minst tre personer Styrelsen ska utse firmatecknare*.

Vid sammanträdena har alla ersättare närvaro- och yttranderätt. Styrelsen är beslutsmässig när minst hälften av ledamöterna eller tjänstgörande ersättare är närvarande.

Styrelsen ska till regionen sända in verksamhetsberättelse samt uppgifter om förtroendevalda senast den 15 april varje år.

* Firmatecknare är en person som har rätt att för föreningen underteckna skrivelser, bankhandlingar med mera.

§ 10. Lokalföreningens styrelse

Styrelsen är lokalföreningens högsta beslutande organ mellan årsmötena. Styrelsen består av ordförande, kassaförvaltare och studieorganisatör samt det antal ledamöter och ersättare som årsmötet beslutar om. Om adjungerad ledamot för Unga Allergiker utsetts har denna närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden. Styrelsen kan utse arbetsutskott samt också råd och andra utskott. Styrelsen ska utfärda attestregler samt utse minst två ledamöter att teckna lokalföreningens firma.

Vid sammanträdena har alla ersättare närvaro- och yttranderätt. Styrelsen är beslutsmässig när minst hälften av ledamöterna eller tjänstgörande ersättare är närvarande.

Styrelsen ska till länsföreningen sända in verksamhetsberättelse samt uppgifter om förtroendevalda senast den 15 april varje år.

§ 11-12 Förändras

Förenkling. Namnändring

§ 11. Kansli

Styrelsen anställer personal på kansliet. Anställd kan inte samtidigt vara förtroendevald i föreningen.

§ 12. Revision

Årsmötet utser minst två revisorer . Årsmötet kan också utse en godkänd revisor med ersättare. Godkänd revisor och dennes ersättare får inte vara medlemmar i förbundet.

Föreningens styrelse ska senast den 1 februari överlämna de handlingar som behövs angående det föregående årets verksamhet till revisorerna. Revisorerna ska överlämna sin berättelse till styrelsen senast den 15 februari.

§ 11. Kansli

Styrelsen anställer personal på kansliet *och beslutar om arbetsordning*. Anställd *person* kan inte samtidigt vara förtroendevald i lokalföreningen.

§ 12. Revision

Årsmötet utser två revisorer med ersättare. Årsmötet kan också utse en godkänd revisor med ersättare. Godkänd revisor och dennes ersättare får inte vara medlemmar i förbundet.

Lokalföreningens styrelse ska senast den 1 februari överlämna erforderliga handlingar angående det föregående årets verksamhet till revisorerna. Revisorerna ska överlämna sin berättelse till styrelsen senast den 15 februari.

§ 13-15 Ingen förändring av sakinnehåll

Lokal- och länsförening namnändras.

§ 13. Valbarhet

Den som blir förtroendevald ska vara medlem i förbundet, dock gäller att godkänd revisor och dennes ersättare inte får vara medlemmar i förbundet.

Förtroendevald revisor får inte vara nära släkt med ordinarie styrelseledamot.

§ 14. Stadgeändring och tillägg

Dessa stadgar kan bara ändras av förbundets kongress.

Tillägg till stadgarna kan göras av ~~lokal~~lokalföreningens årsmöte. Beslutet måste fattas med minst två tredjedels majoritet. Tillägg till stadgarna får inte strida mot normalstadgarna. Stadgetillägg måste anmälas till förbundsstyrelsen inom två månader efter årsmötet.

§ 15. Upplösning

~~Lokal~~lokalförening kan upplösas. För detta fordras beslut på två på varandra följande årsmöten, varav det ena måste vara ordinarie. Besluten måste vid båda tillfällena fattas med minst fyra femtedels majoritet.

Har verksamhet inom ~~lokal~~lokalförening upphört utan att stadgeenliga beslut om upplösning fattats, kan **regionens länsförenings** årsmöte fatta beslut om ~~lokal~~lokalförenings upphörande. Sådant beslut ska fattas med fyra femtedels majoritet på ett årsmöte och ska underställas förbundsstyrelsen för godkännande.

Tillgångar och handlingar överlämnas till **regionen länsföreningen**, som ska använda tillgångarna för uppgifter inom ~~lokal~~lokalföreningens verksamhetsområde.

Stadgar för Astma och Allergiförbundets nätverk.

NYHET: Stadgar för nätverk har hittills saknats inom förbundet

Kortfattade stadgar - att utveckla allt eftersom förbundets erfarenheter av nätverk växer. Ändamålet omformulerat till "Bättre liv" istället för "bättre levnadsvillkor" för att betona att nätverk kan vara tydligare inriktade på personlig utveckling och mindre på påverkan av samhället. Medlemskap i förbundet sker genom att gå med i en förening. Nätverket är en öppen verksamhet - det går alltså att delta i nätverket utan att vara medlem (precis som i föreningars öppna verksamhet), men för att bli vald i nätverket krävs medlemskap.

§ 1 Ändamål

Nätverket arbetar för *bättre liv för människor med allergiska sjukdomar**.

Nätverkets uppgifter är att

Utveckla verksamheter som utgår från nätverkets ändamål.

I övrigt efter förmåga stödja förbundets verksamhet.

§ 2. Namn

I nätverkets namn ska tydligt framgå att det är en del av förbundet.

§ 3. Anslutning till förbundet

Nätverket är en del av förbundet efter beslut av förbundsstyrelsen. Del av nätverket som omfattas av ett geografiskt område kan ansluta sig till en region.

§ 4. Medlemskap

Nätverket består av enskilda personer som anslutit sig till nätverket.

§ 5. Organisation

Nätverket äger har rätt att själv besluta om sin organisation under förutsättning att det inte strider mot förbundets stadgar.

Nätverket utser styrgrupp i samråd med förbundsstyrelsen. För att ingå i styrgrupp krävs medlemskap i förbundet.

§ 6. Skyldighet att informera

En gång om året ska nätverket rapportera till förbundsstyrelsen om sin verksamhet. Formerna för informationen bestäms gemensamt av ombud för nätverket och förbundsstyrelsen.

§ 7. Demokratin i nätverket

Nätverket har rätt att inom sig att utse ombud till kongress och regionsårsmöte. Valbar som ombud är medlemmar i förbundet.

Vid omröstning gäller enkel majoritet. Röstning kan inte ske med ombud

§ 8. Ändring av nätverkets stadgar

Ändring av nätverkets stadgar beslutas av förbundsstyrelsen efter förslag från nätverket.

§ 9. Nätverkets upplösning

Nätverket upplöses efter beslut av förbundsstyrelsen.

* I detta samlingsbegrepp ingår astma, eksem, med flera samt överkänsligheter.